Преузето са https://pravno-informacioni-sistem.rs

ЗАКОН

о енергетској ефикасности и рационалној употреби енергије

"Службени гласник РС", број 40 од 22. априла 2021.

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет

Члан 1.

Овим законом уређују се услови и начин ефикасног коришћења енергије и енергената (у даљем тексту: енергије); политика ефикасног коришћења енергије; систем енергетског менаџмента; мере политике енергетске ефикасности: коришћење енергије у зградама, код енергетских делатности и крајњих купаца, за енергетске објекте и енергетске услуге; енергетско означавање и захтеви у погледу еко-дизајна; финансирање, подстицајне и друге мере у овој области; оснивање и послови Управе за финансирање и подстицање енергетске ефикасности (у даљем тексту: Управа), као и друга питања од значаја за права и обавезе физичких и правних лица у вези са ефикасним коришћењем енергије.

Циљ

Члан 2.

Циљ овог закона је стварање услова за ефикасно коришћење енергије и унапређење енергетске ефикасности, чиме се доприноси:

1) остваривању уштеда енергије;

2) сигурности снабдевања енергијом;

3) смањењу утицаја енергетског сектора на животну средину и климатске промене;

4) одрживом коришћењу природних и других ресурса;

5) повећању конкурентности привреде;

6) побољшању услова за економски развој;

7) смањењу енергетског сиромаштва.

Значење израза

Члан 3.

Изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

1) агрегатор је пружалац услуге коју пружа физичко или правно лице у циљу обједињавања потрошње већег броја крајњих купаца или купац-произвођач и произведене електричне енергије произвођача и купаца-произвођача, ради продаје, куповине или учешћа на било ком тржишту електричне енергије;

2) аукција је поступак надметања у оквиру којег се може стећи право на тржишну премију;

3) високоефикасна когенерација је когенерација чија производња осигурава уштеду примарне енергије у односу на референтне вредности за одвојену производњу топлотне и електричне енергије за унапред задати проценат, израчунат у складу са Методологијом за утврђивање ефикасности поступка когенерације, као и производња у малој когенерацији и микро-когенерацијској јединици;

4) годишњи извештај о остваривању циљева уштеде енергије (у даљем тексту: Годишњи извештај) је извештај којим обвезник система енергетског менаџмента извештава министарство надлежно за послове енергетике о спроведеним мерама и активностима и степену реализације циљева дефинисаних програмом и планом енергетске ефикасности;

5) делитељ топлоте је уређај уграђен на свим грејним телима у делу зграде помоћу којег се одређује удео појединачног дела зграде у трошковима предате топлотне енергије;

6) део зграде је употребна целина унутар зграде (крило, блок, спрат, стан, пословни простор или слично) која је предвиђена или преуређена за засебно коришћење;

7) дистрибуција топлотне енергије је преношење топлотне енергије дистрибутивном мрежом топлотне енергије, тј. вреловодном, топловодном, пароводном мрежом и/или мрежом за развод расхладног флуида, од обрачунског мерног места произвођача топлотне енергије до обрачунског мерног места купца;

8) еко-дизајн је укључивање аспеката животне средине у пројектовање и конструкција производа који утичу на потрошњу енергије, ради побољшања учинка производа на животну средину током његовог целокупног животног циклуса;

9) елаборат о енергетској ефикасности енергетских објеката је елаборат у којем се на основу прописаних метода документовано израчунава, односно процењује, степен енергетске ефикасности енергетских објеката;

10) енергетска ефикасност је однос између оствареног резултата у услугама, добрима или енергији и за то утрошене енергије;

11) енергетска ознака је графички дијаграм, било у штампаном или електронском облику, који укључује скалу слова латиничног писма од „A” до „G”, где свако слово представља класу, а свака класа одговара уштеди енергије, исказана у седам различитих боја, од тамно зелене до црвене у циљу да информише купце производа о енергетској ефикасности и енергетској потрошњи; укључује рекласиране ознаке и ознаке са мање разреда и боја у складу са овим законом;

12) енергетска санација зграде је извођење грађевинских и других радова на постојећој згради, као и поправка или замена уређаја, постројења, опреме и инсталација истог или мањег капацитета, којима се не утиче на стабилност и сигурност објекта, не мењају конструктивни елементи, не утиче на безбедност суседних објеката и саобраћаја, не утиче на заштиту од пожара и заштиту животне средине, али којима може да се мења спољни изглед уз потребне сагласности у циљу повећања енергетске ефикасности зграде, односно смањења потрошње свих врста енергије применом

техничких мера и стандарда на постојећим елементима зграде, уређајима, постројењима и опреми;

13) енергетска услуга је услуга која обезбеђује материјалну или другу корист, односно добро настало комбинацијом примене енергетски ефикасних технологија или активности, које могу укључити рад, одржавање, управљање и контролу потребну за пружање услуге, која се пружа на основу уговора и која у нормалним околностима доводи до проверљивог, мерљивог, односно процењивог побољшања енергетске ефикасности или уштеда примарне енергије;

14) енергетски менаџер је физичко лице које има лиценцу енергетског менаџера, именовано од стране обвезника система енергетског менаџмента да прати и бележи начине коришћења и количине употребљене енергије, предлаже мере енергетске ефикасности и обавља друге послове утврђене овим законом;

15) енергетски преглед је систематска процедура за прибављање одговарајућих података и сазнања о постојећем нивоу, начину и структури потрошње енергије објекта, производног процеса, приватне или јавне услуге, помоћу којих се утврђују и квантификују економски исплативе мере енергетске ефикасности и припрема извештај о енергетском прегледу;

16) енергетски саветник је физичко лице које има лиценцу енергетског саветника и спроводи енергетски преглед у складу са одредбама овог закона и прописа донетих на основу овог закона;

17) енергетско сиромаштво у смислу овог закона је резултат комбинације ниских прихода домаћинства, велике потрошње расположивих прихода на енергију и недовољне енергетске ефикасности;

18) енергија је електрична енергија, топлотна енергија и енергенти у које спадају: угаљ, природни гас, нафта, деривати нафте (безоловни моторни бензини, авионски бензини, млазна горива, гасна уља, уља за ложење, течни нафтни гас и друго), уљни шкриљци, обновљиви и други извори енергије;

19) ефикасна испорука енергије у смислу овог закона је предаја топлотне и/или електричне енергије коју врши пружалац енергетске услуге кориснику енергетске услуге на основу уговора о ефикасној испоруци енергије;

20) ефикасно коришћење енергије је коришћење енергије за квалитетно обављање одговарајућих активности и пружање услуга на начин којим се постиже минимална потрошња енергије, у оквиру техничких могућности савремених постројења, опреме и уређаја;

21) фид-ин тарифа је врста оперативне државне помоћи која се додељује у облику подстицајне откупне цене која се гарантује по kWh за испоручену електричну енергију испоручену у електроенергетски систем у току подстицајног периода;

22) гаранција порекла је електронски документ који има искључиву функцију да крајњем купцу докаже да је одређена количина електричне енергије произведена у високоефикасној когенерацији;

23) заступник је правно лице или предузетник регистрован у Републици Србији, којег је произвођач писмено овластио да за његов рачун предузима радње у вези са стављањем производа на тржиште Републике Србије;

24) зграда у смислу овог закона је грађевина са подом, кровом и спољним зидовима, изграђена као самостална употребна целина у којој се користи енергија ради постизања одређених унутрашњих климатских услова, а намењена је за становање, обављање неке делатности или за смештај и чување животиња, робе, опреме за различите производне и услужне делатности и др.;

25) зграде централне власти су административне зграде у својини Републике Србије које користе органи и организације који имају надлежност на целој територији Републике Србије;

26) извештај о енергетском прегледу је извештај који након спроведеног енергетског прегледа припрема енергетски саветник у складу са одредбама овог закона и прописима донетим на основу овог закона;

27) ИСЕМ је информациони систем за праћење и анализу потрошње енергије и воде у јавним објектима који служи за потребе система енергетског менаџмента и којим управља министарство надлежно за послове енергетике;

28) испорука производа на тржиште је свако чињење доступним производа који утиче на потрошњу енергије, на тржишту Републике Србије ради дистрибуције, потрошње или употребе, у оквиру привредне делатности, са или без накнаде;

29) испоручилац производа је произвођач или његов заступник или увозник који ставља производ који утиче на потрошњу енергије на тржиште Републике Србије;

30) јавна зграда је зграда у јавној својини;

31) корисници јавних средстава су директни и индиректни корисници буџетских средстава, корисници средстава организација за обавезно социјално осигурање и јавна предузећа основана од стране Републике Србије, односно локалне власти, правна лица основана од стране тих јавних предузећа, правна лица над којима Република Србија, односно локална власт има директну или индиректну контролу над више од 50% капитала или више од 50% гласова у управном одбору, друга правна лица у којима јавна средства чине више од 50% укупних прихода остварених у претходној пословној години, као и јавне агенције и организације на које се примењују прописи о јавним агенцијама;

32) когенерацијска јединица је производна јединица која може да ради у режиму когенерације;

33) комбинована производња топлотне и електричне енергије (когенерација) је процес истовремене производње топлотне и електричне или механичке енергије у истом процесу;

34) котао је уређај који се састоји од горионика и тела котла, у којем се флуид загрева енергијом ослобођеном у процесу сагоревања;

35) крајњи купац је физичко или правно лице или предузетник које купује енергију за сопствене потребе;

36) купац производа је физичко или правно лице или предузетник, који купује, изнајмљује или држи производ за сопствену употребу без обзира да ли поступа у оквиру или ван свог пословања, трговине, заната или професије;

37) купац-произвођач је правно или физичко лице или предузетник, крајњи купац електричне енергије који део својих потреба за електричном енергијом задовољава из сопствене производње електричне енергије и користи дистрибутивну мрежу за предају вишка произведене и преузимање електричне енергије када му његова производња није довољна да задовољи сопствене потребе;

38) листа са подацима је стандардни документ који садржи информације о производу, у штампаном или електронском облику;

39) локална енергетска заједница је правни субјект који се заснива на добровољном и отвореном учешћу и који је под ефективном контролом чланова заједнице или акционара који су физичка лица, локалне власти, укључујући општине или мала предузећа, чија је основна делатност обезбеђивање економских, еколошких или социјалних користи својим члановима или локалним областима у којима послује, а не остваривање финансијске добити, а који могу учествовати у производњи електричне енергије, укључујући и ону из обновљивих извора, дистрибуцији, снабдевању, потрошњи, агрегацији, пружању услуге складиштења електричне енергије, енергетске ефикасности или пуњења електричних возила или пружања других услуга својим члановима или акционарима;

40) мере енергетске ефикасности су радње које доводе до проверљивог и мерљивог или процењивог повећања енергетске ефикасности и предузимају се као резултат мере политике енергетске ефикасности; мером енергетске ефикасности сматра се и производња електричне односно топлотне енергије коришћењем обновљивих извора енергије, под условом да се произведена електрична, односно топлотна енергија користи на месту производње;

41) мере политике енергетске ефикасности су регулаторни, финансијски, фискални, или инструменти информативног карактера које утврђују органи и друга тела, као и друге јавне службе ради стварања оквира подршке или подстицаја за учеснике на тржишту, да пружају и набављају енергетске услуге и примењују друге мере енергетске ефикасности;

42) MVP (monitoring and verification platform) је информациони систем за праћење и проверу остварених уштеда финалне енергије, којим управља министарство надлежно за послове енергетике;

43) мала когенерација је електрана максималне снаге веће од 50 kWe и мање од 500 kWe, која може да има једну или више когенерацијских јединица и остварује уштеду примарне енергије у односу на референтне вредности за одвојену производњу топлотне и електричне енергије;

44) микро-когенерацијска јединица је јединица за когенерацију максималне снаге испод 50 kWe, чија производња осигурава уштеду примарне енергије у односу на референтне вредности за одвојену производњу топлотне и електричне енергије; микро-когенерацијска јединица може да има правни положај купца-произвођача на начин како је то уређено законом којим се уређују обновљиви извори енергије;

45) модел је верзија производа чије све јединице имају исте техничке карактеристике релевантне за ознаку енергетске ефикасности и листу са подацима, као и исту идентификацију модела;

46) напредни мерни систем (smart metering system) је електронски систем за мерење протока енергије који омогућава мерење и регистрацију више параметара потрошње енергије него класични мерни уређаји, у стварном временском периоду испоруке;

47) напредни мерни уређај (smart metering device) је електронски систем за мерење протока енергије који омогућава мерење и регистрацију више параметара потрошње енергије него класични мерни уређаји, у стварном временском периоду испоруке;

48) нето потрошња финалне енергије је укупна финална енергија испоручена за енергетске сврхе у индустрији, транспорту, домаћинствима, јавним и комерцијалним делатностима, пољопривреди, шумарству и рибарству, искључујући сопствену потрошњу електричне и топлотне енергије у сектору производње електричне и топлотне енергије и губитке електричне и топлотне енергије у преносу и дистрибуцији;

49) објекат јесте грађевина спојена са тлом, изведена од сврсисходно повезаних грађевинских производа, односно грађевинских радова, која представља физичку, функционалну, техничко-технолошку или биотехничку целину (зграде и инжењерски објекти и сл.), који може бити подземни или надземни;

50) одзив потрошње је промена потрошње електричне енергије крајњег купца: као одговор на тржишне сигнале, укључујући промену цене електричне енергије, или као резултат прихватања понуде крајњег купца да прода смањење или повећање потрошње електричне енергије по тржишној цени;

51) план енергетске ефикасности је плански документ са мерама и активностима којима обвезник система енергетског менаџмента планира да спроведе програм енергетске ефикасности;

52) побољшање енергетске ефикасности је смањење потрошње енергије за исти обим и квалитет обављених производних активности и пружених услуга, или повећање обима и квалитета обављених производних активности и пружених услуга уз исту потрошњу енергије, које се остварује применом мера ефикасног коришћења енергије (технолошких промена, понашања корисника енергије и/или економских промена);

53) повлашћени произвођач електричне енергије је правно лице или предузетник који производи електричну енергију у високоефикасној когенерацији и остварује право на фид-ин тарифу, односно тржишну премију у складу са овим законом;

54) потрошна топла вода је вода из водоводне мреже загрејана топлотом из система даљинског грејања, намењена потрошњи код крајњих купаца;

55) потрошња примарне енергије је укупна потрошња енергије, искључујући потрошњу за неенергетске сврхе;

56) привремено повлашћени произвођач електричне енергије је правно лице или предузетник који је стекао право на тржишну премију, односно право на фид-ин тарифу и има друга права и обавезе предвиђене овим законом;

57) продавац је правно лице или предузетник регистрован у Републици Србији, који потрошачима продаје, издаје у закуп, продаје на лизинг или приказује производ, или инсталатер који испоручује производ купцу производа, са или без плаћања;

58) програм енергетске ефикасности је плански документ који доноси јединица локалне самоуправе, односно други обвезник система енергетског менаџмента о планираном начину остваривања и величини планираног циља уштеде енергије, за период од најмање три године;

59) производ који утиче на потрошњу енергије (производ) је роба или систем чија употреба утиче на потрошњу енергије, која се ставља на тржиште и/или пушта у рад, укључујући делове који утичу на потрошњу енергије током коришћења, који су стављени на тржиште или пуштени у рад за купца, а који су намењени за уградњу у производ;

60) произвођач је физичко или правно лице или предузетник који производи производ или за ког се производ пројектује или производи, а који тај производ ставља на тржиште под својим именом или жигом;

61) пружалац енергетске услуге је физичко или правно лице или предузетник који пружа енергетску услугу и спроводи друге мере за побољшање енергетске ефикасности код корисника енергетске услуге;

62) пуштање у рад је прво коришћење неког производа у Републици Србији у складу са његовом наменом;

63) рекласирана ознака је енергетска ознака за одређену групу производа чија класа је промењена и може се разликовати од енергетске ознаке пре промене класе уз истовремено очување визуелне усклађености свих ознака;

64) реконструкција је извођење грађевинских и других радова на постојећем објекту у габариту и волумену објекта којима се утиче на испуњавање основних захтева за објекат, мења технолошки процес; мења спољни изглед објекта или повећава број функционалних јединица, врши замена уређаја, постројења, опреме и инсталација са повећањем капацитета;

65) СЕМИС је информациони систем за праћење спровођења система енергетског менаџмента којим управља министарство надлежно за послове енергетике;

66) систем енергетског менаџмента јесте систем организованог управљања енергијом који обухвата најшири скуп регулаторних, организационих, подстицајних, техничких и других мера и активности, као и организованог праћења и анализе обављања енергетских делатности и потрошње енергије, које у оквирима својих овлашћења, планирају и спроводе обвезници система енергетског менаџмента;

67) систем даљинског грејања/хлађења је преношење топлотне енергије, од места производње топлотне енергије, преко дистрибутивне мреже топлотне енергије, у више објеката, за потребе грејања или хлађења простора или за потребе технолошких процеса;

68) систем ефикасног даљинског грејања/хлађења је систем даљинског грејања/хлађења који користи најмање 50% енергије из обновљивих извора енергије, 50% отпадне топлоте, 75% топлотне енергије произведене у когенерацији или 50% комбинације тако произведене енергије;

69) систем за грејање је систем уређаја и опреме потребних за припрему ваздуха у просторији, помоћу којег се постиже виша температура;

70) систем за климатизацију је систем уређаја и опреме потребних за припрему ваздуха у просторији, у смислу регулације његове температуре;

71) систем подстицаја је скуп подстицајних мера који се односе на високоефикасну когенерацију;

72) специфична потрошња енергије је количник утрошене енергије и количине производа или услуге, или површине објекта и сл.; специфична потрошња енергије је један од индикатора којим се оцењује унапређење енергетске ефикасности;

73) стављање на тржиште је прва испорука производа на тржиште Републике Србије са циљем његове дистрибуције или употребе уз наплату или бесплатно, без обзира на начин продаје;

74) технички систем зграде је сва техничка опрема зграде или дела зграде за грејање, хлађење, вентилацију простора, загревање потрошне топле воде, осветљење зграде, аутоматско управљање и контролу, производњу електричне енергије у згради, или комбинацију наведеног, укључујући системе који користе енергију из обновљивих извора енергије;

75) тржишна премија је врста оперативне државне помоћи која представља додатак на тржишну цену електричне енергије коју корисници премије испоруче на тржиште и која се одређује у евроцентима по kWe у поступку аукција;

76) топлотна пумпа је уређај или технички систем или инсталација која омогућава да се топлота у смеру супротном од природног преноси из околног ваздуха, воде или земље ниже температуре, на ваздух у објекту или потрошну топлу воду више температуре, за потребе грејања или за индустријску намену. Код реверзибилних топлотних пумпи, проток топлоте може бити и из објекта на околину;

77) топлотна енергија је унутрашња (термичка) енергија вреле воде, топле воде или паре или расхладног флуида, која се користи за загревање или хлађење простора, загревање потрошне топле воде или за потребе технолошких процеса;

78) укупна корисна површина у смислу овог закона је нето површина зграде или дела зграде где се користи енергија ради постизања одређених унутрашњих климатских услова;

79) укупна нето површина у смислу овог закона је нето површина зграде или дела зграде која обухвата поред укупне корисне површине и површину делова зграде где се не користи енергија ради постизања одређених унутрашњих климатских услова;

80) уштеда енергије је количина уштеђене енергије утврђена мерењем и/или процењивањем потрошње пре и након спровођења мера за

побољшање енергетске ефикасности, уз нормализацију спољних услова који утичу на потрошњу енергије.

Остали изрази који се користе у овом закону имају значење одређено законом којим се уређује област енергетике.

II. ПОЛИТИКА ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ

Јавни интерес

Члан 4.

Енергетска ефикасност и рационална употреба енергије је у јавном интересу Републике Србије и од посебног значаја за Републику Србију, осим када су у питању заштићена подручја и подручја еколошке мреже.

Основни акти

Члан 5.

Основни акти којима се утврђује политика енергетске ефикасности су:

1) Стратегија развоја енергетике Републике Србије која се доноси у складу са законом којим се уређује област енергетике (у даљем тексту: Стратегија);

2) Програм којим се утврђују услови, начин, динамика и мере за остваривање Стратегије, која се доноси у складу са законом којим се уређује област енергетике;

3) Интегрисани национални енергетски и климатски план (у даљем тексту: НЕКП) који се доноси у складу са законом којим се уређује област енергетике.

Стратешки и плански документи републичких органа, који нису наведени у ставу 1. овог члана, а који доприносе спровођењу политике енергетске ефикасности доносе се уз сагласност министарства надлежног за послове енергетике (у даљем тексту: Министарство), и министарства надлежног за послове заштите животне средине, када се стратешка и планска документа односе на заштићено подручје и подручје еколошке мреже.

Циљеви енергетске ефикасности утврђују се стратешким и планским актима из става 1. овог члана.

НЕКП у делу који се односи на енергетску ефикасност нарочито садржи индикативни циљ енергетске ефикасности, циљ кумулативне уштеде енергије, мере за њихово достизање, као и циљ енергетске ефикасности за зграде централне власти.

Планирање енергетске ефикасности у аутономној покрајини и јединици локалне самоуправе

Члан 6.

Аутономна покрајина и јединице локалне самоуправе у својим планским документима планирају активности у области енергетске ефикасности у складу са Стратегијом, Програмом којим се утврђују услови, начин, динамика и мере за остваривање Стратегије, НЕКП, овим законом и законом којим је уређен плански систем Републике Србије.

Циљеви енергетске ефикасности

Члан 7.

Циљеви енергетске ефикасности су индикативни циљ енергетске ефикасности, циљ кумулативне уштеде енергије и други циљеви прописани актима из члана 5. став 1. овог закона.

Индикативни циљ енергетске ефикасности Републике Србије, у одређеној години, може се исказати као:

– циљ уштеде примарне и/или финалне енергије или

– максимално дозвољена вредност потрошње примарне и/или финалне енергије или

– вредност индикатора енергетске ефикасности или

– на други начин у складу са потврђеним међународним обавезама.

Циљ кумулативне уштеде енергије Републике Србије представља обавезујућу уштеду енергије у финалној потрошњи која се утврђује у складу са обавезама Републике Србије преузетим потврђеним међународним споразумима и прорачунава као збир годишњих новоостварених уштеда у одређеном временском периоду.

Методологију прорачуна циља кумулативне уштеде енергије из става 3. овог члана утврђује министар надлежан за послове енергетике (у даљем тексту: Министар).

Праћење остваривања циљева енергетске ефикасности

Члан 8.

Министарство прати остваривање циљева енергетске ефикасности из члана 7. став 1. овог закона тако што прикупља податке о спроведеним мерама, оствареним уштедама енергије, као и друге потребне податке, врши анализу, проверу и оцену постигнутих резултата.

Министарство извештава о степену реализације циљева енергетске ефикасности из члана 7. став 1. овог закона у оквиру извештаја о спровођењу аката из члана 5. став 1. овог закона.

Органи државне управе, други органи Републике Србије, органи аутономне покрајине, јединице локалне самоуправе, укључујући градске општине, јавна предузећа и други корисници јавних средстава који у оквиру својих надлежности спроводе и/или финансирају мере енергетске ефикасности, достављају Министарству податке из става 1. овог члана.

Корисници јавних средстава из става 3. овог члана у обавези су да у периоду који пропише Министар чувају документацију на основу које су доставили податке из става 1. овог члана и да је на захтев доставе Министарству ради провере.

Министар прописује врсту података које достављају корисници јавних средстава из става 3. овог члана, као и рокове за достављање података из става 1. овог члана.

Корисници јавних средстава из става 3. овог члана достављају податке из става 1. овог члана путем MVP информационог система или на други начин у складу са актом из става 5. овог члана.

Методологије и елементи за прорачун уштеда енергије

Члан 9.

Министар прописује методологију за прорачун уштеда енергије које су резултат спроведених мера енергетске ефикасности.

Министар прописује факторе конверзије који се користе за обрачун конверзије финалне енергије у примарну, као и факторе емисије угљен диоксида (CO_2).

Министар прописује методологију за прорачун броја степен дана грејања и хлађења.

Републички хидрометеоролошки завод, јавна предузећа и установе, који за своје потребе мере температуру спољашњег ваздуха, обавезују се да податке о сатним очитавањима температуре са својих метеоролошких станица уносе у информациони систем ИСЕМ за потребе обрачуна броја степен дана, у складу са методологијом из става 3. овог члана.

Енергетски субјекти су дужни да Министарству, на захтев, достављају податке потребне за прорачун фактора конверзије из става 2. овог члана.

III. СИСТЕМ ЕНЕРГЕТСКОГ МЕНАЏМЕНТА И ЕНЕРГЕТСКИ ПРЕГЛЕД

Субјекти система енергетског менаџмента

Члан 10.

Субјекти система енергетског менаџмента јесу: Влада, Министарство, обвезници система енергетског менаџмента, енергетски менаџери и енергетски саветници.

Овлашћења Владе

Члан 11.

Влада као субјекат система енергетског менаџмента доноси прописе у области енергетске ефикасности и рационалне употребе енергије, на предлог Министарства, у складу са одредбама овог закона.

Овлашћења Министарства

Члан 12.

Министарство уређује, организује, спроводи и прати функционисање система енергетског менаџмента и реализацију његових циљева, и то:

1) прикупља и анализира годишње извештаје о остваривању циљева уштеде енергије обвезника система енергетског менаџмента;

2) управља информационим системима СЕМИС и ИСЕМ;

3) организује послове обуке и полагања испита за енергетске менаџере и енергетске саветнике и издаје уверење о положеном испиту;

4) издаје лиценце енергетским менаџерима и енергетским саветницима;

5) води регистре лиценцираних енергетских менаџера и лиценцираних енергетских саветника који садрже следеће податке: име и презиме, јединствени матични број грађана, адресу пребивалишта, контакт податке са електронском адресом, број лиценце и датум издавања односно одузимања лиценце, од којих су име и презиме, број лиценце и контакт подаци са електронском адресом доступни јавности;

6) објављује на интернет страници Министарства следеће податке о лиценцираним енергетским менаџерима и лиценцираним енергетским саветницима: име и презиме, број и врсту лиценце, општину пребивалишта и контакт податке, уз претходну писану сагласност лица на које се односе;

7) врши послове у области финансирања ефикасног коришћења енергије и надзора над радом Управе;

8) доноси Програм подизања свести из области енергетске ефикасности;

9) спроводи промотивне активности у циљу повећања енергетске ефикасности;

10) обавља и друге послове прописане овим законом.

Обвезници система енергетског менаџмента

Члан 13.

Обвезници система енергетског менаџмента (у даљем тексту: Обвезник система) су:

1) привредна друштва и јавна предузећа чија је претежна делатност у производном сектору, ако имају годишњу потрошњу енергије већу од количине коју пропише Влада;

2) привредна друштва и јавна предузећа чија је претежна делатност у сектору трговине и услуга, ако имају годишњу потрошњу енергије већу од количине коју пропише Влада;

3) јединица локалне самоуправе и градске општине са више од 20.000 становника по последњем попису становништва;

4) органи државне управе, други органи и организације Републике Србије, органи и организације аутономне покрајине и организације за обавезно социјално осигурање.

Обвезници система из става 1. тач. 3) и 4) овог члана извршавају обавезе у погледу спровођења система енергетског менаџмента и за установе које су основали.

Изузетно од одредби ст. 1. и 2. овог члана, обвезници система су и установе основане од стране Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе у области образовања, науке, културе, физичке културе, здравствене заштите, социјалне заштите, друштвене бриге о деци и другим областима, као и други, корисници јавних средстава који нису обухваћени у ставу 1. тач. 1)–4) овог члана на начин и под условима које пропише Влада, а нарочито узимајући у обзир површину и намену објеката које користе.

У случају када су одржавање и инвестиционо-технички послови на објектима органа државне управе и других органа Републике Србије, односно аутономне покрајине поверени посебном органу или организацији Републике Србије, односно аутономне покрајине, тај орган, односно организација постаје Обвезник система уместо органа чије одржавање и инвестиционо-технички послови су му поверени.

Влада члана ближе утврђује критеријуме на основу којих се утврђују обвезници система из става 1. тач. 3) и 4) овог члана, нарочито узимајући у обзир површину и/или врсту објеката које користе, односно за које сносе трошкове одржавања или трошкове енергије.

Обавезе Обвезника система

Члан 14.

Обвезник система дужан је да:

1) прати и анализира све видове своје потрошње енергије, води о тој потрошњи редовну и тачну евиденцију;

2) утврђује циљеве енергетске ефикасности у оквиру својих послова и доноси и на захтев доставља Министарству планска акта енергетске ефикасности из чл. 17–19. овог закона ради постизања уштеде енергије у складу са циљевима уштеде које дефинише Влада;

3) именује потребан број енергетских менаџера;

4) обавештава Министарство о лицу које је именовао за енергетског менаџера и о лицу које је овластио да поред енергетског менаџера потписује Годишњи извештај;

5) доноси интерни акт којим ће бити уређена структура задужених и одговорних лица за реализацију циљева енергетског менаџмента, као и одговорности, координација и процедуре за управљање потрошњом енергије;

6) спроводи мере енергетске ефикасности наведене у програму, односно плану из тачке 2) овог члана;

7) доставља Министарству Годишњи извештај о остваривању циљева уштеде енергије садржаних у програму и плану из тачке 2) овог става;

8) обезбеђује спровођење енергетског прегледа у роковима предвиђеним овим законом;

9) уноси податке у СЕМИС;

10) редовно и благовремено обезбеђује енергетском менаџеру приступ подацима који су му потребни за рад;

11) предузима и друге активности и мере у складу са законом.

Обвезници система из члана 13. став 1. тач. 3) и 4) и став 3. овог закона дужни су да редовно, а најмање једном месечно, уносе у ИСЕМ податке о потрошњи енергије и воде у јавним објектима који су у њиховој надлежности, осим уколико је у члану 53. став 7. овог закона предвиђено да то раде друга лица.

Обвезници система из члана 13. тач. 3) и 4) овог закона дужни су да планирају средства за спровођење мера дефинисаних програмом и планом енергетске ефикасности.

Влада ближе уређује начин извршења обавеза Обвезника система из става 1. овог члана.

Министар ближе прописује рокове у којима Обвезници система спроводе енергетски преглед.

Министар ближе прописује врсте овлашћења за приступ, начин и правила коришћења информационих система СЕМИС и ИСЕМ, методологију прикупљања и обраде података који се уносе у ове информационе системе, као и техничке и друге услове за њихово коришћење.

Циљеви уштеде енергије и гранична вредност потрошње

Члан 15.

Влада на предлог Министарства утврђује годишње циљеве уштеда енергије за Обвезнике система у складу са актима из члана 5. став 1. тач. 1)–3) овог закона и граничну вредност годишње потрошње енергије на основу које се одређује која привредна друштва и јавна предузећа су обвезници система.

Министар прописује начин прорачуна годишње потрошње енергије из става 1. овог члана.

Привредна друштва и јавна предузећа из члана 13. тач. 1) и 2) овог закона, дужни су да изврше прорачун годишње потрошње енергије на начин прописан у ставу 2. овог члана који на захтев достављају Министарству.

Достављање Годишњег извештаја

Члан 16.

Обвезници система енергетског менаџмента достављају Министарству Годишњи извештај из члана 14. став 1. тачка 7) овог закона на прописаном обрасцу најкасније до 31. марта текуће године за претходну годину.

Министар прописује образац Годишњег извештаја и начин његовог достављања.

Планска акта енергетске ефикасности Обвезника система

1. Програм енергетске ефикасности који доноси јединица локалне самоуправе

Члан 17.

Јединица локалне самоуправе, која је Обвезник система доноси програм енергетске ефикасности, у циљу извршења обавеза Обвезника система, који поред елемената прописаних законом којим се уређује плански систем Републике Србије, нарочито садржи:

1) планирани циљ уштеда енергије, у складу са прописом донетим на основу члана 15. став 1. овог закона;

2) преглед и процену годишњих енергетских потреба јединице локалне самоуправе, укључујући и установе и јавна предузећа чији је оснивач и зграде које користе, као и процену енергетских својстава објеката;

3) план активности ради спровођења мера енергетске ефикасности које ће обезбедити ефикасно коришћење енергије, и то:

(1) план енергетске санације и одржавања јавних објеката које користе органи јединице локалне самоуправе, јавне службе и јавна предузећа чији је оснивач јединица локалне самоуправе,

(2) планове унапређења енергетских система комуналних услуга (систем даљинског грејања, систем даљинског хлађења, водоснабдевања, обезбеђења јавног осветљења, управљање комуналним отпадом, градски и приградски превоз путника и друго),

(3) планиране мере енергетске ефикасности;

4) носиоце, рокове и процену очекиваних резултата сваке од мера енергетске ефикасности, којима се предвиђа остваривање планираног циља;

5) извештај о резултатима спровођења претходног програма енергетске ефикасности јединице локалне самоуправе;

6) средства потребна за спровођење програма, изворе и начин њиховог обезбеђивања.

Програм из става 1. овог члана доноси се по претходно прибављеној сагласности министарства надлежног за послове заштите животне средине, ако програм обухвата заштићено подручје.

Програм из става 1. овог члана доноси се на период од три године.

Програм из става 1. овог члана, може бити донет и као саставни део другог планског документа јединице локалне самоуправе, у ком случају мора садржати све елементе наведене у ставу 1. овог члана.

2. Програм енергетске ефикасности који доносе други Обвезници система

Члан 18.

Програм енергетске ефикасности који доносе други Обвезници система садржи нарочито:

1) годишње планиране циљеве уштеда у складу са прописом донетим на основу члана 15. став 1. овог закона;

2) преглед и процену годишњих енергетских потреба, укључујући процену енергетских својстава објеката;

3) предлог мера енергетске ефикасности и активности за њихово спровођење;

4) носиоце и рокове реализације предложених мера;

5) рокове и процену очекиваних резултата сваке од мера којима се предвиђа остваривање планираног циља уз навођење извора информације на основу којих се врши верификација;

6) извештај о резултатима спровођења претходног програма енергетске ефикасности;

7) финансијске инструменте (изворе и начин обезбеђивања средстава) предвиђене за спровођење планираних мера и активности.

Програм из става 1. овог члана доноси се по претходно прибављеној сагласности министарства надлежног за послове заштите животне средине, ако програм обухвата заштићено подручје. Програм енергетске ефикасности из става 1. овог члана, доносе други Обвезници система (осим јединице локалне самоуправе) на период од три године.

3. План енергетске ефикасности који доносе обвезници система енергетског менаџмента

Члан 19.

План енергетске ефикасности који доносе Обвезници система детаљније разрађује мере енергетске ефикасности и активности за њихово спровођење из програма из чл. 17. и 18. овог закона, а садржи нарочито: мере енергетске ефикасности и активности којима се остварује ефикасно коришћење енергије, носиоце и рокове за спровођење планираних активности, очекиване резултате за сваку од мера, односно активности, финансијске инструменте (изворе и начин обезбеђивања) предвиђене за спровођење планираних мера и извештај о реализацији претходног плана енергетске ефикасности.

План енергетске ефикасности из става 1. овог члана доносе Обвезници система на период од једне године.

Енергетски менаџер

Члан 20.

Енергетски менаџер је физичко лице које има лиценцу енергетског менаџера, издату у складу са овим законом, и које је именовано од стране Обвезника система.

Енергетски менаџер за Обвезника система обавља следеће послове:

1) прикупља и анализира податке о начину коришћења енергије;

2) организује и учествује у припреми програма и плана енергетске ефикасности;

3) предлаже мере енергетске ефикасности и учествује у њиховој реализацији;

4) припрема Годишњи извештај;

5) предузима друге активности и мере енергетске ефикасности.

Енергетски менаџер Обвезника система који су корисници јавних средстава, уноси податке из члана 8. став 1. овог закона о оствареним уштедама у MVP.

Именовање енергетског менаџера

Члан 21.

Обвезник система може именовати енергетског менаџера тако што распоређује на послове енергетског менаџера лице из реда запослених код Обвезника система или тако што ангажује лице које није код њега запослено, у складу са прописима који регулишу радне односе.

Два или више Обвезника система из члана 13. тачка 3) овог закона, из разлога економичности и ефикасности обављања послова, може именовати исто лице за енергетског менаџера и споразумом уредити заједничко обезбеђивање обављања његових послова.

Министар прописује ближе услове за именовање енергетских менаџера према врсти Обвезника система и врсти лиценце енергетског менаџера.

Енергетски саветник

Члан 22.

Енергетски саветник је физичко лице које има лиценцу енергетског саветника.

Енергетски саветник из става 1. овог члана може да спроводи енергетске прегледе.

Енергетски преглед

Члан 23.

Енергетски преглед обухвата нарочито: прикупљање података о потрошњи и начину коришћења енергије, анализу постојећег нивоа енергетске ефикасности, идентификацију мера за повећање енергетске ефикасности са проценом енергетских уштеда и њихових финансијских ефеката.

Министар ближе прописује минималне критеријуме спровођења енергетског прегледа.

Категорије енергетских прегледа су:

1) енергетски преглед за област индустријске енергетике,

2) енергетски преглед за област енергетике зграда и

3) енергетски преглед за област енергетике јавног сектора.

Енергетске прегледе у складу са овим законом дужни су да врше обвезници система и велика правна лица дефинисана законом којим се уређује област рачуноводства.

Велика правна лица из става 4. овог члана спроводе енергетски преглед најмање једном у четири године.

Енергетски преглед за лица из става 4. овог члана, спроводи правно лице или предузетник које испуњава услов који се односи на број и одговарајућу лиценцу ангажованих енергетских саветника који спроводе тај преглед.

Министар ближе прописује број и одговарајућу лиценцу енергетских саветника које ангажује правно лице или предузетник из става 6. овог члана, у зависности од категорије енергетског прегледа.

Правно лице или предузетник који су спровели енергетски преглед израђује извештај о спроведеном енергетском прегледу, који доставља лицима из става 4. овог члана, за које је вршио преглед и извод из извештаја о спроведеном енергетском прегледу, који доставља Министарству.

Лица из става 4. овог члана и правно лице односно предузетник које је извршило енергетски преглед, дужна су да извештај о спроведеном енергетском прегледу чувају трајно и на захтев доставе на увид Министарству.

Министар ближе прописује обим и начин спровођења сваке категорије енергетског прегледа из става 3. овог члана и садржај и начин достављања извода из извештаја о спроведеном енергетском прегледу.

Министарство у оквиру информационог система СЕМИС прикупља и чува изводе из извештаја о енергетским прегледима спроведеним у складу са овим законом за лица из става 4. овог члана.

Извештај о спроведеном енергетском прегледу

Члан 24.

Извештај о спроведеном енергетском прегледу садржи нарочито:

1) енергетски биланс објекта, производних процеса и услуга које су предмет прегледа;

2) процену постојећег нивоа енергетске ефикасности објекта, производних процеса и услуга које су предмет прегледа;

3) предлог мера за повећање енергетске ефикасности објекта, производних процеса и услуга које су предмет прегледа;

4) процену остваривих уштеда енергије и смањења емисије CO_2 за сваку предложену меру, као и процену укупних остваривих уштеда енергије и укупног смањења емисије CO_2 у случају истовремене примене више мера ефикасног коришћења енергије, укључујући и економско-финансијску анализу тих мера;

5) завршно стручно мишљење које укључује предлог мера за ефикасно коришћење енергије које треба спровести;

6) друге податке од значаја за процену енергетске ефикасности и предлагање мера за ефикасно коришћење енергије.

Министар ближе прописује садржину извештаја о спроведеном енергетском прегледу, према категоријама енергетског прегледа из члана 23. став 3. овог закона.

Сукоб интереса енергетског саветника

Члан 25.

Енергетски саветник не може да обавља енергетски преглед, ако постоји сукоб интереса између тог енергетског саветника и субјекта у којем се врши енергетски преглед.

Сукоб интереса енергетског саветника постоји ако је саветник или лице које се по закону који уређује привредна друштва сматра са саветником повезаним лицем:

1) запослен у привредном друштву које је предмет енергетског прегледа или је члан управног или надзорног одбора тог привредног друштва;

2) акционар или власник удела у привредном друштву, осим јавних акционарских друштава, које је наручило дати преглед или власник објекта за који се врши енергетски преглед;

3) запослен или је власник удела или акционар осим јавних акционарских друштава, члан управног или надзорног одбора у привредном друштву које је урадило техничку документацију, или извршило техничку контролу техничке документације, или је било извођач радова на објекту или у правном лицу коме се преглед врши.

Уз извештај о енергетском прегледу, саветник обавезно прилаже и потписану изјаву да се не налази у било којој од ситуација која је овим законом дефинисана као сукоб интереса.

Организација за обуку

Члан 26.

За обављање послова обуке енергетских менаџера и енергетских саветника Министар овлашћује организацију, која испуњава услове који се односе на кадровску оспособљеност, техничку опремљеност и простор у коме се обавља обука (у даљем тексту: Организација за обуку).

Овлашћење из става 1. овог члана издаје се решењем Министра на период од четири године и може се обновити.

Министар ближе прописује услове из става 1. овог члана, као и услове за обнављање овлашћења Организацији за обуку.

Обука за енергетске менаџере и енергетске саветнике

Члан 27.

Организација за обуку спроводи обуку за енергетске менаџере:

1) за област индустријске енергетике,

2) за област енергетике зграда и

3) за област енергетике јавног сектора.

Организација за обуку спроводи обуку за енергетске саветнике:

1) за област машинске технике,

2) за област електротехнике и

3) за област архитектуре.

Организација за обуку издаје потврду о завршеној обуци из ст. 1. и 2. овог члана.

Министар прописује начин спровођења и садржину програма теоријске и практичне обуке из ст. 1. и 2.

Сагласност на висину трошкова обуке из ст. 1. и 2. овог члана, на предлог Организације за обуку, даје Министарство.

Услови за полагање испита за енергетског менаџера

Члан 28.

Испит за енергетског менаџера може полагати лице које има:

1) стечено високо образовање основних академских или струковних студија у области техничко-технолошких наука у обиму од најмање 180 ЕСПБ или еквивалентног нивоа утврђеног другим посебним прописима, и потврду о завршеној теоријској и практичној обуци за енергетског менаџера, или

2) стечено високо образовање мастер академских и струковних студија у обиму од најмање 60 ЕСПБ, ако је на студијама првог степена остварен обим од 240 ЕСПБ, односно најмање 120 ЕСПБ, ако је на студијама првог степена остварен обим од 180 ЕСПБ у научним областима машинства, електротехнике или технологије и потврду о завршеној практичној обуци за енергетског менаџера.

Испит за енергетског менаџера из области енергетике јавног сектора, поред лица наведених у ставу 1. овог члана, може полагати и лице које има стечено високо образовање на мастер академским, односно струковним студијама обима од најмање 300 ЕСПБ или еквивалентног нивоа утврђеног другим посебним прописима у научној области економије или безбедности и потврду о завршеној теоријској и практичној обуци за енергетског менаџера.

Услови за полагање испита за енергетског саветника

Члан 29.

Испит за енергетског саветника за област машинске технике може полагати лице које има:

1) стечено високо образовање мастер академских и струковних студија у обиму од најмање 60 ЕСПБ ако је на студијама првог степена остварен обим од 240 ЕСПБ, односно најмање 120 ЕСПБ, ако је на студијама првог степена остварен обим од 180 ЕСПБ, у ужој научној области машинског инжењерства;

2) положен испит за енергетског менаџера за област индустријске енергетике или енергетике зграда;

3) лиценцу за инжењера из стручне области машинско инжењерство, уже стручне области термотехника, термоенергетика и процесна техника која је издата у складу са законом којим се уређује област планирања и изградње и прописима донетим на основу тог закона и

4) потврду о завршеној обуци за енергетског саветника за област машинске технике.

Испит за енергетског саветника за област електротехнике може полагати лице које има:

1) стечено високо образовање мастер академских и струковних студија у обиму од најмање 60 ЕСПБ ако је на студијама првог степена остварен обим од 240 ЕСПБ, односно најмање 120 ЕСПБ, ако је на студијама првог степена остварен обим од 180 ЕСПБ, у ужој научној области електротехничког инжењерства;

2) положен испит за енергетског менаџера за област индустријске енергетике или енергетике зграда;

3) лиценцу за инжењера из стручне области електротехничко инжењерство, уже стручне области електроенергетске инсталације и електромоторни погони, која је издата у складу са законом којим се уређује област планирања и изградње и прописима донетим на основу тог закона и

4) потврду о завршеној обуци за енергетског саветника за област електротехнике.

Испит за енергетског саветника за област архитектуре може полагати лице које има:

1) стечено високо образовање мастер академских и струковних студија у обиму од најмање 60 ЕСПБ ако је на студијама првог степена остварен обим од 240 ЕСПБ, односно најмање 120 ЕСПБ, ако је на студијама првог степена остварен обим од 180 ЕСПБ, у ужој научној области архитектуре;

2) положен испит за енергетског менаџера за област енергетике зграда;

3) лиценцу за архитекту за енергетску ефикасност зграда, која је издата у складу са законом којим се уређује област планирања и изградње и прописима донетим на основу тог закона и

4) потврду о завршеној обуци за енергетског саветника за област архитектуре.

Испит за енергетског менаџера и енергетског саветника

Члан 30.

Испит за енергетског менаџера, односно енергетског саветника полаже се пред комисијом коју образује Министар.

Испит за енергетског менаџера се полаже за област индустријске енергетике, енергетике зграда и енергетике јавног сектора.

Испит за енергетског саветника се полаже за област машинске технике, електротехнике и архитектуре.

Организација за обуку организује полагање испита из става 1. овог члана.

Министарство издаје уверење о положеном испиту из става 1. овог члана на захтев лица које је положило испит.

За издавање уверења из става 5. овог члана плаћа се Републичка административна такса.

Министар ближе прописује услове и начин полагања испита из става 1. овог члана.

Сагласност на висину трошкова полагања испита из става 1. овог члана, на предлог Организације за обуку, даје Министарство.

Лиценца енергетског менаџера

Члан 31.

Министар издаје лиценцу за обављање послова енергетског менаџера за област индустријске енергетике, енергетике зграда и енергетике јавног сектора лицу које:

1) има положен испит за енергетског менаџера;

2) има три године радног искуства на пословима за које се тражи одговарајућа стручна спрема из члана 28. овог закона;

3) поднесе Министарству захтев и плати Републичку административну таксу.

Лиценца енергетског менаџера се издаје решењем у року од 30 дана од дана подношења захтева.

Решење Министра којим се издаје лиценца енергетског менаџера је коначно.

Одузимање лиценце

Члан 32.

Издату лиценцу из члана 31. овог закона, може решењем одузети Министар, на предлог правног или физичког лица или по сопственој иницијативи, увидом у одговарајуће доказе, ако се накнадно утврди да је лиценца издата на основу нетачних података и ако енергетски менаџер буде правноснажно осуђен за кривично дело у вези са обављањем послова, за које му је лиценца издата.

Решење из става 1. овог члана је коначно.

На основу правоснажног решења из става 1. овог члана, којим је одузета лиценца, енергетски менаџер се брише из Регистра енергетских менаџера.

Лиценца енергетског саветника

Члан 33.

Министар издаје лиценцу за обављање послова енергетског саветника физичком лицу које:

1) има положен испит за енергетског саветника,

2) има три године радног искуства у обављању послова за које је потребна одговарајућа лиценца из члана 29. овог закона и

3) поднесе Министарству захтев и плати Републичку административну таксу.

Лиценца енергетског саветника се издаје решењем у року од 30 дана од дана подношења захтева.

Решење Министра којим се издаје лиценца енергетског саветника је коначно.

Одузимање лиценце

Члан 34.

Издату лиценцу из члана 33. овог закона може решењем одузети Министар, на предлог правног или физичког лица или по сопственој иницијативи, увидом у одговарајуће доказе, због несавесног обављања послова за које је издата лиценца, и то:

1) ако се утврди да је лиценца издата на основу нетачних података;

2) ако лице, коме је издата лиценца, буде правноснажно осуђено за прекршај због повреде одредаба о сукобу интереса или других одредаба овог закона у вези са обављањем енергетског прегледа;

3) ако лице, коме је издата лиценца, буде правноснажно осуђено на казну затвора у трајању од најмање шест месеци за кривично дело одавање службене тајне, за кривично дело учињено из користољубља, или за дело учињено у вези са обављањем послова за које му је издата лиценца.

Решење из става 1. овог члана је коначно.

На основу правоснажног решења из става 1. овог члана, којим је одузета лиценца, енергетски саветник се брише из Регистра енергетских саветника.

IV. ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ ЗГРАДА

Енергетска ефикасност јавних зграда

Члан 35.

Зграде или посебни делови зграда у јавној својини са корисном површином већом од 250 m² које користе органи државне управе и други органи и организације Републике Србије, органи и организације аутономне покрајине, органи јединица локалне самоуправе и јавне установе, као и друге јавне службе, морају да имају сертификат о енергетским својствима зграде, односно посебног дела зграде, у складу са прописима којима се уређује изградња објеката и енергетска сертификација зграда.

Сертификат о енергетским својствима зграда из става 1. овог члана издаје се на начин предвиђен прописима којима се уређује изградња објеката и енергетска сертификација зграда.

Прва страна сертификата о енергетским својствима зграде која садржи енергетски разред зграде, мора бити изложена на зградама из става 1. овог члана на уочљивом и за јавност јасно видљивом месту.

Енергетска санација зграда централне власти

Члан 36.

Мере енергетске ефикасности на зградама централне власти које имају појединачну укупну корисну површину већу од 250 m², примењују се на начин да се сваке године енергетски санира утврђени проценат збира укупне нето површине свих таквих зграда, при чему саниране зграде морају достићи својства која не могу бити нижа од минималних захтева за енергетска својства зграда, прописаних у складу са прописима којима се уређује изградња објеката и енергетска сертификација зграда.

Ако се енергетска санација спроведе на више од утврђеног процента збира укупне нето површине зграда централне власти предвиђене за санацију из става 1. овог члана у одређеној години, вишак ће се урачунати у годишњу стопу остварене енергетске санације било које од претходне или следеће три године.

Зградама из става 1. овог члана, које су енергетски санирane, сматрају се и нове зграде које испуњавају прописане минималне захтеве енергетске ефикасности зграда у складу са прописима којима се уређује изградња објеката и енергетска сертификација зграда, а прибављене су у власништво Републике Србије и користе се као замена за зграде централне власти које су продате, срушене или су престале да се користе у две претходне године због интензивнијег коришћења других зграда.

Влада, на предлог Министра, утврђује списак зграда централне власти које су предмет енергетске санације из става 1. овог члана, који се према потреби ажурира.

Влада може из списка зграда из става 1. овог члана изузети зграде које није економски исплативо енергетски санирати због њиховог животног века или технички није изводљиво, јер се ради о зградама које су у зони заштићеног природног или представљају заштићено културно добро, зградама које служе у сврху одбране земље или имају намену која не дозвољава извођење радова на енергетској санацији.

Влада на предлог Министра доноси план енергетске санације зграда централне власти, којим се нарочито утврђује и проценат из става 1. овог члана.

Приликом израде плана из става 6. овог закона, предност се може дати зградама са лошијим енергетским својствима, ако је то трошковно оправдано и технички изводљиво.

Обавеза инвеститора нове зграде и зграде на којима се изводи детаљна енергетска санација

Члан 37.

Инвеститор је дужан да инсталацију за предају топлотне енергије сваке нове зграде или зграде која се детаљно енергетски санира, опреми:

1) уређајима за регулацију и уређајима за мерење предате количине топлотне енергије згради, а где постоји и потрошне топле воде;

2) уређајима за мерење предате количине топлотне енергије за сваки део зграде, а где постоји и потрошне топле воде;

3) уређајима за регулацију предате количине топлотне енергије за свако грејно тело.

У случају да се зграда детаљно енергетски санира инвеститор ће је опремити уређајима из става 1. овог члана, уколико је то технички изводљиво и трошковно оправдано.

Зграда се детаљно енергетски санира уколико је укупна предрачунска вредност радова на енергетској санацији већа од 25% вредности зграде, искључујући вредност земљишта на којем се зграда налази.

Министар прописује методолошки оквир одређивања техничке изводљивости и трошковне оправданости активности из става 2. овог члана.

V. КОНТРОЛА СИСТЕМА ЗА ГРЕЈАЊЕ, ОДНОСНО КЛИМАТИЗАЦИЈУ ЗГРАДЕ

Системи за аутоматску регулацију и управљање

Члан 38.

Технички системи нестамбених зграда, са ефективном номиналном снагом за грејање, односно климатизацију, већом од 290 kW, треба да буду опремљени системима за аутоматску регулацију и управљање, ако је то технички изводљиво и трошковно оправдано.

Системи аутоматске регулације и управљања зградама из става 1. овог члана који омогућавају:

1) континуирано праћење, евидентирање, анализу и омогућавање прилагођавања коришћења енергије;

2) вредновање енергетске ефикасности зграде, откривање снижавања ефикасности техничких система и обавештавање лица одговорног за зграду или техничко управљање зградом о могућностима повећања енергетске ефикасности и

3) комуникацију са повезаним техничким системима зграде и осталим уређајима унутар зграде, као и интероперабилност са техничким системом зграде користећи различите врсте технологија, уређаја и произвођача.

Министар прописује методолошки оквир одређивања техничке изводљивости и трошковне оправданости из става 1. овог члана.

Обавеза контроле рада система за грејање зграде

Члан 39.

Власник, односно корисник по другом правном основу система за грејање зграде који се може састојати од котла, циркулационих пумпи и система за аутоматско урављање и регулацију, називне топлотне снаге 70 kW и више, дужан је да обезбеди редовну контролу тог система.

Систем грејања зграде који испуњавају захтеве из члана 38. став 1. овог закона и системи даљинског грејања нису предмет контроле из става 1. овог члана.

Системи за грејање зграде чији елементи могу бити котао, циркулациона пумпа и систем за аутоматско урављање и регулацију, називне топлотне снаге 70 kW и више, нису предмет контроле из става 1. овог члана под условом да су предмет уговора о енергетском учинку који се изједначава са спровођењем ове контроле.

Контролу рада система за грејање зграде из става 1. овог члана обавља овлашћено правно лице или предузетник, који испуњава услове у погледу стручне спреме и радног искуства и друге прописане услове.

Овлашћено лице из става 4. овог члана доставља обвезнику контроле из става 1. овог члана и Министарству извештај о извршеној контроли система за грејање зграде.

Министарство води регистар извештаја из става 5. овог члана у електронском облику, који садржи нарочито: назив лица за које је извршена контрола, назив лица које је извршило контролу, идентификацију објекта и датум вршења контроле.

Министар ближе прописује:

1) садржај, начин и рокове вршења контроле система за грејање зграде;

2) услове које морају испунити правно лице или предузетник да би добили овлашћење за обављање контроле система за грејање зграде;

3) облик и садржај извештаја о извршеној контроли и начин достављања извештаја;

4) начин вршења контроле извештаја о извршеној контроли рада система за грејање зграда.

Обавеза контроле рада система за климатизацију зграде

Члан 40.

Власник, односно корисник система за климатизацију зграде, номиналне расхладне снаге 70 kW и више, дужан је да обезбеди редовну контролу тог система.

Системи за климатизацију зграде који испуњавају захтеве из члана 38. став 1. овог закона, нису предмет контроле из става 1. овог члана.

Системи за климатизацију зграде, номиналне расхладне снаге 70 kW и више, нису предмет контроле из става 1. овог члана, под условом да су предмет уговора о енергетском учинку који се изједначава са спровођењем ове контроле.

Контролу система из става 1. овог члана обавља овлашћено правно лице или предузетник, који испуњава услове у погледу стручне спреме и радног искуства и друге прописане услове.

Овлашћено лице из става 4. овог члана доставља обвезнику контроле и Министарству извештај о извршеној контроли система за климатизацију зграде.

Министарство води регистар извештаја из става 5. овог члана у електронском облику, који садржи нарочито: назив лица за које је извршена контрола, назив лица које је извршило контролу, идентификацију објекта и датум вршења контроле.

Министар ближе прописује:

1) садржај, начин и рокове контроле система за климатизацију зграде;

2) услове које морају испунити правно лице или предузетник да би обављали контролу система за климатизације зграде;

3) облик и садржај извештаја о извршеној контроли и начин достављања извештаја;

4) начин вршења контроле извештаја о извршеној контроли рада система за климатизацију зграда.

Овлашћење за обављање контроле система за грејање, односно климатизацију зграде

Члан 41.

Министар решењем даје овлашћење за обављање контроле система за грејање или климатизацију зграде, у складу са прописима из члана 39. став 7. и члана 40. став 7. овог закона.

Решење из става 1. овог члана Министар доноси у року од 30 дана од дана подношења захтева за добијање овлашћења, ако су испуњени услови прописани овим законом и подзаконским актом из члана 39. став 7. односно члана 40. став 7. овог закона.

Овлашћење из става 1. овог члана издаје се на период од четири године и може се продужити за исти период, ако је овлашћено лице поднело захтев и испуњава услове за продужење овлашћења.

Овлашћено лице обавештава Министарство без одлагања о измени или престанку испуњености услова на основу којих је добило овлашћење за контролу система за грејање, односно климатизацију зграде.

Ако један или више услова на основу којих је дато овлашћење за обављање контроле система за грејање, односно климатизацију зграде престане да постоји, Министар доноси решење о одузимању овлашћења.

Лице које не обавести Министарство да више не испуњава услове за добијање овлашћења за контролу система за грејање, односно климатизацију зграде, не може поднети нови захтев за добијање овлашћења у року од две године од дана правоснажности решења којим му се одузима овлашћење.

Министарство води јавни регистар лица овлашћених за обављање контроле система за грејање, односно климатизацију зграде, који нарочито садржи: пословно име овлашћеног лица; и број и датум решења на основу ког је издато овлашћење.

Рокови за достављање извештаја

Члан 42.

Извештаје из члана 39. став 5. и члана 40. став 5. овог закона овлашћена лица достављају обвезнику контроле из члана 39. став 5. и члана 40. став 5. овог закона у року од 15 дана, од дана спроведене контроле.

Извештаје из става 1. овог члана овлашћена лица достављају Министарству у року од 30 дана од дана спроведене контроле.

VI. ЕНЕРГЕТСКЕ УСЛУГЕ

Уговор о енергетској услузи

Члан 43.

Уговор о енергетској услузи се закључује у писаној форми између пружаоца енергетске услуге (ESCO) и корисника енергетске услуге.

Уговор о енергетској услузи може бити: уговор о енергетском учинку, уговор о ефикасној испоруци енергије (топлотне и/или електричне енергије) или

други уговор који за предмет има повећање енергетске ефикасности, односно остваривање уштеде примарне енергије или воде.

Енергетска услуга може обухватити и енергетски преглед, пројектовање, грађење, реконструкцију, енергетску санацију зграда, одржавање зграда и индустријских објеката, управљање и надзор над коришћењем енергије, као и друге активности.

Управа предузима активности на промоцији развоја енергетских услуга на тржишту Републике Србије.

Јавна евиденција пружалаца енергетских услуга

Члан 44.

Привредна комора Србије води Јавну евиденцију пружалаца енергетских услуга према врсти енергетске услуге (у даљем тексту: Јавна евиденција), у електронском облику, у коју се могу уписати пружаоци енергетских услуга на сопствени захтев.

Јавна евиденција садржи:

1) пословно име пружаоца енергетске услуге,

2) контакт податке пружаоца енергетске услуге,

3) податке о пројектима пружалаца енергетске услуге који су прошли фазу имплементације и област реализације (индустријска енергетика, енергетика зграда или енергетика јавног сектора).

Пријаве за упис у Јавну евиденцију подносе се електронским путем.

Пружалац енергетске услуге, приликом подношења пријаве за упис у Јавну евиденцију, уз пријаву за упис у Јавну евиденцију прилаже доказ о пројекту енергетске услуге за који је завршена фаза имплементације, сходно ставу 2. тачка 3) овог члана, у форми изјаве корисника енергетске услуге, написане на меморандуму и потписане од стране одговорног лица, у којој се наводе следећи елементи: место где је пројекат реализован, врсту енергетске услуге, област реализације, уколико је доступно вредност инвестиције и други елементи у складу са општим актом Привредне коморе Србије.

Пружалац енергетске услуге има право да без непотребног одлагања, достави Привредној комори Србије захтев за промену података евидентираних у Јавној евиденцији.

Подносилац захтева из става 1. овог члана може и након уписа у Јавну евиденцију да доставити Привредној комори Србије нове доказе о новим пројектима из става 4. овог члана, ради њиховог евидентирања.

Привредна комора Србије ће уклонити из Јавне евиденције пружаоца енергетских услуга који је:

1) затражио уклањање из евиденције;

2) престао да буде пружалац енергетских услуга;

3) брисан из регистра привредних субјекта.

Привредна комора Србије има право на накнаду за вођење Јавне евиденције коју плаћа пружалац енергетске услуге приликом подношења пријаве за упис у Јавну евиденцију и подношења доказа о новим пројектима и промени података евидентираних у Јавној евиденцији.

Висина накнаде из става 8. овог члана утврђује се посебним актом Привредне коморе Србије, уз претходну сагласност Министарства.

Јавна евиденција се објављује на интернет страници Привредне коморе Србије.

Послови из ст. 1, 3. и 9. овог члана обављају се као поверени.

Уговор о енергетском учинку

Члан 45.

Уговором о енергетском учинку пружалац енергетске услуге се обавезује да делимично или у целости својим средствима спроведе мере енергетске ефикасности којима се постижу уштеде енергије и/или воде у односу на референтну потрошњу, а корисник енергетске услуге се обавезује да за то плати накнаду пружаоцу енергетске услуге средствима која оствари од уштеда енергије и/или воде које су резултат мера спроведених од стране пружаоца енергетске услуге.

Уговор о енергетском учинку нарочито садржи одредбе о:

1) пружаоцу енергетске услуге;

2) кориснику енергетске услуге;

3) уговорном објекту или објектима;

4) референтном периоду у односу на који се рачуна уштеда енергије;

5) референтној потрошњи енергије;

6) мерама за побољшање енергетске ефикасности;

7) гарантованим уштедама енергије и поступцима за утврђивање уштеда енергије;

8) начину финансирања;

9) начину одређивања и плаћања накнаде за пружање енергетске услуге;

10) времену на који се уговор закључује и главним периодима у оквиру тог времена;

11) другим правима и обавезама уговорних страна.

Уговор о ефикасној испоруци енергије

Члан 46.

Уговором о ефикасној испоруци енергије обавезује се пружалац енергетске услуге да делимично или у целости својим средствима спроведе активности којима се омогућава ефикасна испорука енергије уз смањење потрошње примарне енергије и/или смањење емисије CO_2 у односу на референтну вредност, и за то остварује право на уговорену накнаду.

Уговор о ефикасној испоруци енергије нарочито садржи одредбе о:

1) пружаоцу енергетске услуге;

2) кориснику енергетске услуге;

3) уговорном објекту или објектима;

4) условима у вези са испоруком топлотне енергије;

5) референтној потрошњи енергије;

6) поступку за проверу испуњености уговорених параметара испоруке топлотне енергије и повећања енергетске ефикасности и/или смањења емисије CO_2;

7) начину финансирања;

8) начину одређивања и плаћања накнаде за пружање енергетске услуге;

9) времену на који се уговор закључује и главним периодима у оквиру тог времена;

10) другим правима и обавезама уговорних страна.

Уговор о енергетској услузи као јавни уговор

Члан 47.

У случају када се енергетска услуга из члана 43. став 2. овог закона финансира средствима буџета Републике Србије или су корисници енергетске услуге корисници јавних средстава, уговор о енергетској услузи сматра се јавним уговором, па права и обавезе уговорних страна и рок трајања уговора морају бити у складу са овим законом и законом којим се уређује област јавно-приватног партнерства.

Министар ближе прописује обавезне елементе, облик и структуру уговора за поједине врсте енергетских услуга из става 1. овог члана.

Министар прописује ближе услове, у погледу енергетске ефикасности зграде на коју се уговор о енергетској услузи односи и друге услове под којима се може уговарати испорука топлотне енергије за кориснике јавних средстава.

Корисници енергетских услуга из става 1. овог члана у обавези су да извештавају Министарство о постигнутим уштедама у складу са чланом 8. став 6. овог закона.

VII. ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ ОБАВЉАЊА ЕНЕРГЕТСКИХ ДЕЛАТНОСТИ И КОД КРАЈЊИХ КУПАЦА

Смањење губитака енергије у преносном, транспортном, дистрибутивном систему и затвореном дистрибутивном систему

Члан 48.

При одређивању цене приступа систему за пренос, односно транспорт и дистрибуцију електричне енергије и природног гаса, у складу са законом којим се уређује област енергетике, могу се признати само оправдани губици електричне енергије, односно природног гаса.

Ако су губици енергије из става 1. овог члана већи од оправданих губитака, оператори система су дужни да уз захтев за одобрење цена приступа систему, Агенцији за енергетику Републике Србије (у даљем тексту: Агенција) доставе и план смањења губитака енергије, који ће Агенција узимати у обзир приликом давања сагласности на цене приступа систему, у складу са законом којим се уређује област енергетике.

Оператори система из става 1. овог члана, дистрибутери топлотне енергије, дужни су да предузимају појединачне мере енергетске ефикасности којима се смањују губици енергије.

Уређаји за мерење електричне енергије или природног гаса

Члан 49.

Оператор преносног, дистрибутивног и затвореног дистрибутивног система електричне енергије, односно транспортног и дистрибутивног система природног гаса, дужан је да при замени мерног уређаја и уградњи новог мерног уређаја на свим местима испоруке енергије на новим и реконструисаним прикључцима, као и на другим местима испоруке, у мери у којој је то технички могуће и економски оправдано и сразмерно потенцијалним уштедама енергије, крајњим купцима уграде уређај за мерење испоручене количине енергије који пружа податке о стварно испорученој количини енергије у стварном временском периоду испоруке енергије, у складу са законом којим се уређује област енергетике, односно законом којим се уређује цевоводни транспорт и дистрибуција угљоводоника.

Оператори система из става 1. овог члана, дужни су да при дефинисању минималних функционалних захтева за напредне мерне уређаје и системе, узму у обзир циљеве унапређења енергетске ефикасности, користи за крајње купце од уградње напредних мерних уређаја и обавезе учесника на тржишту.

Оператори система из става 1. овог члана, дужни су да приликом уградње напредног мерног уређаја, крајњем купцу пруже потпуну информацију у погледу могућности управљања очитавањем измерених података и праћења сопствене потрошње енергије, као и да на захтев крајњег купца доставе податке о потрошњи на начин прописан законом којим се уређује енергетика.

Оператор дистрибутивног и затвореног дистрибутивног система електричне енергије, дужан је да, на захтев крајњег купца који производи електричну енергију, угради мерни уређај који пружа податке о стварно испорученој количини енергије у стварном временском периоду испоруке електричне енергије у оба смера.

Уколико крајњи купац захтева уградњу уређаја за мерење испоручене количине електричне енергије или природног гаса који пружа податке о стварно испорученој количини енергије у стварном временском периоду испоруке електричне енергије или природног гаса, оператор система из става 1. овог члана, дужан је да обезбеди и угради захтевани мерни уређај о трошку подносиоца захтева.

Оператори система из става 1. овог члана су дужни да, тамо где постоје технички услови, са места испоруке крајњим купцима, којима је уграђен напредни мерни уређај, прикупљају податке о измереној испоруци енергије са периодом прикупљања један сат или краћим за електричну енергију и 24 сата или краћим за природни гас.

Оператори система из става 1. овог члана су дужни да обезбеде сигурност напредних мерних уређаја, заштиту података крајњих купаца и комуникације података, у складу са законом, а крајњем купцу коме је уграђен напредни мерни уређај, обезбеде приступ информацијама о његовој сопственој потрошњи, ако је то технички могуће.

Елементи за обрачун испоручене електричне енергије

Члан 50.

Агенција ће у методологије за утврђивање цена приступа систему за пренос, односно дистрибуцију електричне енергије, које доноси у складу са законом којим се уређује област енергетике, унети елементе који ће омогућити да цене приступа систему за пренос и дистрибуцију електричне енергије које доносе оператори система за пренос и дистрибуцију електричне енергије, одржавају уштеде остварене:

1) смањењем трошкова система применом мера енергетске ефикасности на страни потрошње,

2) производњом електричне енергије електрана прикључених на дистрибутивни и затворени дистрибутивни систем и

3) улагањем у ове системе и њихов оптималан рад.

Методологије из става 1. овог члана не могу спречавати операторе преносног, дистрибутивног и затвореног дистрибутивног система електричне енергије или снабдеваче електричном енергијом, да омогуће свим корисницима система, укључујући и пружаоце услуге „одзив потрошње” и агрегаторе, равноправно учешће на балансном тржишту и у обезбеђењу помоћних услуга на недискриминаторни начин, уважавајући њихове техничке могућности и ограничења, у складу са законом којим се уређује област енергетике и уз поштовање принципа тајности и заштите података.

Уређаји за мерење топлотне енергије

Члан 51.

Дистрибутер топлотне енергије дужан је да:

1) приликом прикључења зграде на систем даљинског грејања дефинише све услове и податке за израду техничке документације за пројектовање, уградњу и реконструкцију термотехничких инсталација, а нарочито постављање уређаја:

(1) за регулацију предаје топлотне енергије и уређаја за мерење предате топлотне енергије, а где постоји и потрошне топле воде згради,

(2) за мерење предате топлотне енергије, а где постоји и потрошне топле воде у сваки део зграде,

(3) за контролисану регулацију предаје топлотне енергије на сваком појединoм грејном телу;

2) приликом успостављања новог прикључка, у смислу повезивања постојеће зграде на даљински систем грејања:

(1) на делу инсталације дистрибутивног система, а непосредно испред места повезивања са унутрашњим грејним инсталацијама зграде, угради:

– уређаје за мерење предате топлотне енергије у згради, а где постоји и за мерење потрошне топле воде,

– уређаје за аутоматску регулацију предаје топлотне енергије згради;

(2) изврше контролу исправности свих већ уграђених мерних уређаја за мерење предате топлотне енергије у згради, а где постоји и уређаја за мерење потрошне топле воде згради;

3) за зграде већ прикључене на систем даљинског грејања, које се топлотном енергијом снабдевају из топлотно предајне станице, непосредно испред места повезивања са унутрашњим грејним инсталацијама зграде:

(1) угради уређаје за мерење предате топлотне енергије у згради, а где постоји и уређаје за мерење потрошне топле воде,

(2) угради уређај за аутоматску регулацију предате топлотне енергије згради,

(3) врше редовну контролу исправности уграђених уређаја за мерење предате топлотне енергије у згради, а где постоји и уређаја за мерење потрошне топле воде и о томе воде евиденцију;

4) за зграде већ прикључене на систем даљинског грејања, за сваки део зграде угради уређај за мерење предате топлотне енергије или делитеље топлоте на сваком грејном телу, под условом да је технички изводљиво и трошковно оправдано.

Трошкове набавке и уградње уређаја из става 1. тач. 2) и 4) овог члана сноси крајњи купац.

Уређаји за мерење и регулацију предаје топлотне енергије за грејање простора, а где постоји и уређаји за мерење предате топлотне енергије за загревање потрошне топле воде из става 1. овог члана у зградама, постављају се на месту примопредаје испоручене топлотне енергије од стране дистрибутера топлотне енергије.

Уређаји за мерење предате топлотне енергије, а где постоји и уређаји за мерење предате топлотне енергије за загревање потрошне топле воде, у зградама које се први пут прикључују на систем даљинског грејања, треба да имају функцију даљинског очитавања података, под условом да је технички изводљиво и трошковно оправдано.

Уређаји за мерење предате топлотне енергије у зградама из става 1. овог члана као и делитељи топлоте, који немају функцију даљинског очитавања, а где постоје и уређаји за мерење предате топлотне енергије за загревање потрошне топле воде, треба да се прилагоде како би омогућавали даљинско очитавање или да се замене уређајима који омогућавају даљинско

очитавање података под условом да је технички изводљиво и трошковно оправдано.

Министар прописује методолошки оквир одређивања техничке изводљивости и трошковне оправданости из ст. 1, 4. и 5. овог члана.

Елементи за обрачун испоручене топлотне енергије

Члан 52.

Снабдевач топлотном енергијом дужан је да, у складу са методологијом за одређивање цене снабдевања крајњег купца топлотном енергијом, донетом у складу са законом којим се уређује област енергетике, утврђује цене снабдевања топлотном енергијом крајњих купаца.

Снабдевач из става 1. овог члана цене снабдевања крајњих купаца топлотне енергије утврђује уз сагласност надлежног органа јединице локалне самоуправе.

Снабдевач из става 1. овог члана дужан је да приликом утврђивања месечног обрачуна за испоручену топлотну енергију крајњем купцу, узима у обзир измерену предату топлотну енергију згради, која се расподељује на основу регистроване потрошње на уређајима за мерење предате топлотне енергије делу зграде или делитељима топлоте на сваком грејном телу или на основу површине дела зграде.

Расподела трошкова из става 3. овог члана утврђује се прописом јединице локалне самоуправе којим се ближе уређује начин расподеле трошкова са заједничког мерног места у топлотно предајној станици донетог у складу са законом којим се уређује област енергетике.

Информисање крајњих купаца о њиховој потрошњи

Члан 53.

Снабдевачи који снабдевају крајње купце електричном енергијом и природним гасом по уговору о потпуном снабдевању, дужни су да уз или на рачуну за испоручену енергију, за сваки обрачунски период, осим података који су обавезни садржај рачуна за наплату испоручене електричне енергије или природног гаса сагласно одредбама закона којим се уређује област енергетике и одговарајућим подзаконским актима, крајњем купцу, за свако мерно место крајњег купца које снабдевају појединачно, пруже информације о: укупној количини енергије која је испоручена крајњем купцу у том обрачунском периоду и месечним потрошњама енергије током 12 претходних месеци; ценама по елементима за обрачун; просечној цени енергије за тог купца у том обрачунском периоду; односу испоручене количине енергије у обрачунском периоду и у календарски истом обрачунском периоду претходне године; односу количине енергије која је крајњем купцу испоручена и просечне количине енергије која се испоручује крајњим купцима исте категорије; контакту и електронској адреси на којој крајњи купац или организација за заштиту потрошача може да добије информације о доступним мерама за повећање енергетске ефикасности и списку мера које може да предузме у циљу уштеде енергије; као и о другим подацима који могу бити од значаја за ефикасно коришћење енергије (нпр. индикатор специфичне потрошње енергије).

Оператор преносног, дистрибутивног и затвореног дистрибутивног система електричне енергије, транспортног и дистрибутивног система природног гаса, дужни су да крајњим купцима са уговорима о снабдевању са унапред одређеним количинама енергије, уз или на рачуну за приступ систему, за сваки обрачунски период, осим података који су обавезни садржај рачуна за наплату приступа систему сагласно одредбама закона којим се уређује област енергетике и одговарајућим подзаконским актима, крајњем купцу коме испоручују енергију, пруже информације о: укупној количини енергије која је испоручена у том обрачунском периоду и месечним потрошњама енергије током 12 претходних месеци, за свако мерно место крајњег купца појединачно; односу испоручене количине енергије у обрачунском периоду и у календарски истом обрачунском периоду претходне године за свако мерно место крајњег купца појединачно; односу количине енергије која је испоручена за свако мерно место крајњег купца појединачно и просечне количине енергије која је испоручена у истом периоду корисницима исте категорије.

Снабдевачи који снабдевају крајње купце топлотном енергијом дужни су да једном месечно уз или на рачуну за испоручену енергију крајњем купцу пруже информације о: укупној количини енергије која је испоручена крајњем купцу у обрачунском периоду и месечним потрошњама енергији током 12 претходних месеци; односу испоручене количине енергије у обрачунском периоду и у календарски истом обрачунском периоду претходне године; просечној цени енергије за тог купца у том обрачунском периоду, ценама по елементима за обрачун утрошене енергије, односу количине енергије која је крајњем купцу испоручена и просечне количине енергије која се испоручује крајњим купцима исте категорије; коришћеној мешавини горива и с тим у вези годишњој емисији гасова са ефектом стаклене баште (за системе са укупном називном улазном топлотном снагом већом од 20 MW); примењеним порезима; могућности улагања правног лека на обрачун; контакту и електронској адреси на којој крајњи купац или организација за заштиту потрошача може да добије информације о доступним мерама за повећање енергетске ефикасности и списку мера које може да предузме у циљу уштеде енергије; као и о другим подацима који могу бити од значаја за ефикасно коришћење енергије (нпр. индикатор специфичне потрошње енергије).

Одредба става 3. овог члана сходно се примењује приликом испостављања рачуна за воду, а где постоји и потрошну топлу воду.

Лица из ст. 1–4. овог члана која испостављају рачуне, дужна су да, на захтев крајњег купца, достављају рачуне за испоручену енергију, а где постоји и потрошну топлу воду и/или воду и у електронском облику, без додатних трошкова, уз све мере заштите података крајњег купца.

Садржина рачуна у електронском облику из става 5. овог члана мора бити у формату који дозвољава преузимање и обраду података, која могућност треба да буде наведена на рачуну и мора бити идентична садржини рачуна који се испоставља у штампаном облику.

Лица из овог члана која испостављају рачуне, дужни су да податке о мерењу, потрошњи и трошковима за испоручену електричну енергију, топлотну енергију, природни гас и/или воду у јавним зградама, односно у јавном осветљењу, уносе једном месечно у ИСЕМ.

VIII. ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ ЕНЕРГЕТСКИХ ОБЈЕКАТА

Минимални захтеви енергетске ефикасности енергетских објеката

Члан 54.

Нови и реконструисани енергетски објекти морају да испуњавају минималне захтеве у погледу енергетске ефикасности у зависности од врсте и/или снаге, односно величине објекта (минимални степен корисности и друго), у складу са овим законом и законом којим се уређује интегрисано спречавање и контрола загађивања животне средине.

Под енергетским објектима из става 1. овог члана подразумевају се постројења за производњу електричне енергије, топлотне енергије, постројења за комбиновану производњу електричне и топлотне енергије, која имају снагу 1 MW и више, која као гориво користе фосилна горива и/или биомасу и служе ради обављања енергетске делатности или у индустрији, као и системи и делови система за пренос и дистрибуцију електричне енергије, односно за дистрибуцију топлотне енергије.

Влада, на предлог Министра ближе прописује минималне захтеве енергетске ефикасности које морају да испуњавају нови и реконструисани енергетски објекти из става 1. овог члана.

Елаборат о енергетској ефикасности енергетског објекта

Члан 55.

Подносилац захтева за добијање енергетске дозволе, у складу са законом којим се уређује област енергетике, дужан је да уз захтев приложи елаборат о енергетској ефикасности енергетског објекта за оне енергетске објекте за које се издаје енергетска дозвола.

Уколико се за енергетски објекат не издаје енергетска дозвола, подносилац захтева је дужан да елаборат о енергетској ефикасности енергетског објекта приложи уз захтев за добијање грађевинске дозволе, односно решење о одобрењу за извођење грађевинских радова, у складу са законом којим се уређује изградња објеката.

У случају реконструкције енергетских објеката подносилац захтева је дужан да елаборат о енергетској ефикасности енергетског објекта из ст. 1. и 2. овог члана, приложи уз захтев за добијање грађевинске дозволе, односно решења о одобрењу за извођење грађевинских радова, у складу са законом којим се уређује изградња објеката.

Елаборатом из ст. 1–3. овог члана доказује се да ће планирани степен корисности енергетских објеката бити једнак или већи од вредности прописане актом Владе из члана 54. став 3. овог закона.

За енергетски објекат за производњу топлотне или електричне енергије снаге 5 MW и више, елаборат из ст. 1–3. овог члана, мора да садржи и техно-економску анализу у случају комбиноване производње топлотне и електричне енергије у енергетском објекту.

Министар ближе прописује садржину елабората из ст. 1–3. овог члана, као и техно-економске анализе из става 5. овог члана.

Израда елабората о енергетској ефикасности енергетског објекта

Члан 56.

Елаборат из члана 55. став 4. овог закона израђује правно лице или предузетник који израђује техничку документацију за изградњу/реконструкцију енергетског објекта из члана 55. став 1. овог закона.

Извештај о термотехничким испитивањима

Члан 57.

Инвеститор је дужан да, у складу са законом којим се уређује изградња објеката, у току пробног рада изврши термотехничка испитивања енергетског објекта којим се утврђује да ли енергетски објекат у изведеном стању испуњава захтев о прописаној минималној енергетској ефикасности који је наведен у елаборату из члана 55. ст. 1–3. овог закона, односно да је степен корисности постројења једнак или већи од вредности за нове или реконструисане енергетске објекте:

1) за производњу електричне енергије или топлотне енергије, која имају снагу 5 MW и више и која као гориво користе фосилна горива и/или биомасу и

2) за комбиновану производњу топлотне и електричне енергије која имају топлотну или електричну снагу 5 MW и више и која као гориво користе фосилна горива и/или биомасу.

Извештај о термотехничким испитивањима из става 1. овог члана подноси се уз захтев за добијање употребне дозволе, а израђује га тело за оцењивање усаглашености акредитовано у складу са законом којим се уређује област акредитације, за термо-техничка испитивања из става 1. овог члана.

Министар прописује врсту испитивања за утврђивање степена корисности из извештаја о термотехничким испитивањима за нова или реконструисана постројења из става 1. овог члана.

Смањење утицаја на животну средину и климатске промене

Члан 58.

У циљу смањења негативног утицаја на животну средину, односно ограничења емисија гасова са ефектом стаклене баште, забрањено је спаљивање гума, пластике, отпада, као и горива добијених из отпада у циљу грејања или обављања пословне делатности, у домаћинствима, стамбеним зградама и пословним објектима, осим у случајевима и на начин прописан законима из области заштите животне средине.

IX. ОБАВЕЗЕ КОРИСНИКА ЈАВНИХ СРЕДСТАВА

Општа обавеза примене мера енергетске ефикасности

Члан 59.

Сви корисници јавних средстава, дужни су да предузимају појединачне мере енергетске ефикасности у објектима које они користе односно, у оквиру обављања својих надлежности и делатности, спроводећи пре свега

економски оправдане мере енергетске ефикасности које стварају највеће енергетске уштеде у најкраћем временском периоду.

Мере енергетске ефикасности за кориснике јавних средстава из става 1. овог члана, поред активности усмерених на повећање ефикасног коришћења енергије, обухватају и упознавање запослених са мерама ефикасног коришћења енергије и начинима њихове примене и успостављање и примену критеријума ефикасног коришћења енергије при набавци роба и услуга.

Захтеви у поступку јавне набавке добара и услуга

Члан 60.

Наручиоци јавне набавке утврђени законом којим се уређује поступак јавне набавке дужни су да приликом израде техничке спецификације, критеријума за доделу уговора или услова за извршење уговора, у поступку јавне набавке добара или услуга, као и приликом доделе уговора примењују захтеве у погледу енергетске ефикасности, у мери у којој је то трошковно исплативо, економски оправдано, одрживо у ширем смислу, технички изводљиво и обезбеђује довољну конкурентност.

Министар прописује захтеве у погледу енергетске ефикасности из става 1. овог члана.

Захтеви код куповине или закупа објеката

Члан 61.

Корисници јавних средстава, дужни су да приликом куповине или закупа зграда или делова зграда, утврђују захтеве за одабир понуде на начин да својства ових непокретности испуњавају висок степен својстава енергетске ефикасности све док је то трошковно исплативо, економски оправдано, одрживо у ширем смислу, технички изводљиво и обезбеђује довољну конкурентност, као и да је у складу са прописима којима се уређују минимални захтеви енергетских својстава зграда у складу са прописима којима се уређује изградња објеката и енергетска сертификација зграда и услови, садржина и начин издавања сертификата о енергетским својствима зграда.

Корисници јавних средстава у поступку куповине или закупа зграда или делова зграда не морају испунити услове из става 1. овог члана, уколико је намена куповине или закупа:

1) санација зграде или дела зграде или рушење зграде;

2) поновна продаја зграде или дела зграде, а не њено коришћење за потребе самог корисника;

3) очување зграде као заштићеног културног добра.

X. УШТЕДЕ ЕНЕРГИЈЕ У ДРУМСКОМ САОБРАЋАЈУ

Праћење уштеда енергије у друмском саобраћају

Члан 62.

Министарство утврђује и прати уштеде енергије у друмском саобраћају на основу индикатора потрошње енергије.

Министар прописује методологију за прорачун индикатора потрошње енергије из става 1. овог члана.

Министарство надлежно за унутрашње послове, у оквиру централног информационог система који обезбеђује Агенција за безбедност саобраћаја у складу са прописом о безбедности саобраћаја на путевима, омогућује Министарству приступ подацима који су потребни за прорачун индикатора из става 1. овог члана.

Министар уз сагласност министра надлежног за унутрашње послове прописује врсту података из става 3. овог члана и начин на који Министарство приступа тим подацима.

XI. ЕНЕРГЕТСКО ОЗНАЧАВАЊЕ И ЗАХТЕВИ У ПОГЛЕДУ ЕКО-ДИЗАЈНА

Енергетско означавање производа

Члан 63.

Производи који утичу на потрошњу енергије за које су прописани захтеви у погледу енергетског означавања могу се ставити на тржиште и/или пустити у рад само ако имају ознаку енергетске ефикасности, као и ако испуњавају друге захтеве прописане овим законом техничким и другим прописима.

Влада ближе уређује обавезе испоручиоца производа, и продавца у погледу енергетског означавања производа, које се односе на: садржај енергетске ознаке, њеног исправног постављања и тачности података на ознаци, коришћење рекласираних ознака енергетске ефикасности и друге услове којима се обезбеђује примена захтева енергетског означавања за производе из става 1. овог члана.

Министар доноси техничке прописе којима се прописују захтеви енергетског означавања производа, ближе се утврђују обавезе испоручилаца производа и продаваца, прописује се врста производа на које се захтеви односе, дефинишу се мерне методе, поступак провере усаглашености производа са захтевима енергетског означавања у сврху тржишног надзора, поступак одређивања класе енергетске ефикасности, изглед дизајн и формат енергетске ознаке, листу са подацима, садржај техничке документације, информације које је потребно обезбедити приликом визуелног оглашавања у техничким и промотивним материјалима приликом продаје на даљину и у телемаркетингу, информације које је потребно обезбедити у случају продаје на даљину преко интернета, као и друге захтеве у вези енергетског означавања за поједине врсте производа.

Испоручилац производа не сме ставити на тржиште производе који су дизајнирани тако да се својства модела аутоматски мењају у условима испитивања с циљем постизања повољнијег нивоа за било који од параметара наведених у релевантном техничком пропису или укључених у било који од докумената који се прилаже уз производ.

Подстицаји за поједине енергетски означене производе

Члан 64.

Влада на предлог Министра може утврдити подстицаје за производе који припадају највишим двема класама енергетске ефикасности које имају производи који су највише заступљени на тржишту или припадају вишим класама енергетске ефикасности за производе из члана 63. став 3. овог закона.

Енергетско означавање пнеуматика

Члан 65.

Пнеуматици класе „C1", „C2" и „C3" (у даљем тексту: пнеуматици), за које су прописани захтеви у погледу енергетског означавања могу се ставити на тржиште само ако имају енергетску ознаку, као и ако испуњавају друге захтеве прописане овим законом техничким и другим прописима.

Министар доноси технички пропис којим се прописују захтеви енергетског означавања пнеуматика, ближе се утврђују обавезе испоручилаца и продаваца пнеуматика, обавезе испоручилаца и продаваца моторних возила, дефинишу се мерне методе, поступак провере усаглашености пнеуматика са захтевима енергетског означавања у сврху тржишног надзора, поступак одређивања класе енергетске ефикасности пнеуматика, изглед дизајн и формат енергетске ознаке, листу са подацима, садржај техничке документације, информације које је потребно обезбедити приликом визуелног оглашавања у техничким и промотивним материјалима приликом продаје на даљину и у телемаркетингу, информације које је потребно обезбедити у случају продаје на даљину преко интернета, поступак усклађивања лабораторија за мерење отпора котрљања, као и друге захтеве у вези енергетског означавања за поједине врсте пнеуматика.

Испоручилац пнеуматика не сме ставити на тржиште пнеуматике који имају друге ознаке, симболе или натписе који нису у складу са прописом из става 2. овог члана и за које је вероватно да би заварали или збунили купце.

Еко-дизајн

Члан 66.

Производи који утичу на потрошњу енергије за које су прописани општи и/или посебни захтеви у погледу еко-дизајна могу се ставити на тржиште и/или пуштање у рад само ако испуњавају прописане захтеве.

Влада ближе уређује обавезе произвођача, његовог заступника, односно увозника у погледу еко-дизајна, поступак оцењивања усаглашености производа са захтевима еко-дизајна, претпоставку усаглашености, декларацију усаглашености, знак усаглашености и друге услове којима се обезбеђује примена захтева еко-дизајна за производе из става 1. овог члана.

Министар доноси техничке прописе (мере за спровођење) којима се прописују општи и/или посебни захтеви еко-дизајна, врста производа на који се захтеви односе, начин оцењивања усаглашености, као и поступак провере усаглашености производа са захтевима еко-дизајна у сврху тржишног надзора, за поједине врсте производа.

Хармонизовани Стандарди који се користе у прописима о енергетском означавању производа и еко-дизајну

Члан 67.

Министар саставља списак српских стандарда или техничких спецификација за производе на које се односе чл. 63, 65. и 66. овог закона.

Списак из става 1. овог члана објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

XII. ФИНАНСИРАЊЕ, ПОДСТИЦАЈНЕ И ДРУГЕ МЕРЕ ЕФИКАСНОГ КОРИШЋЕЊА ЕНЕРГИЈЕ

1. Финансирање ефикасног коришћења енергије

Предмет финансирања

Члан 68.

Предмет финансирања ефикасног коришћења енергије је примена мера ефикасног коришћења енергије, као и послова у области ефикасног коришћења енергије који се финансирају или суфинансирају у складу са овим законом.

Послови из става 1. овог члана јесу послови који се односе на реализацију активности, а нарочито на:

1) примену мера у циљу ефикасног коришћења енергије у секторима производње, преноса, дистрибуције и потрошње енергије;

2) подстицање развоја система енергетског менаџмента;

3) промовисање и спровођење енергетских прегледа објеката/зграда, производних процеса и услуга;

4) подстицање коришћења микро-когенерацијских јединица, уколико по основу истих микро-когенерацијских јединица нису остварени други подстицаји у складу са овим законом;

5) подстицање развоја енергетских услуга на тржишту Републике Србије;

6) подстицање производње електричне и топлотне енергије из обновљивих извора за сопствене потребе;

7) подизање свести о значају и ефектима спровођења мера енергетске ефикасности;

8) остале активности које за циљ имају ефикасније коришћење енергије.

Средства за финансирање

Члан 69.

Средства за финансирање послова из члана 68. овог закона обезбеђују се из:

1) буџета Републике Србије;

2) буџета аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе;

3) фондова Европске уније, мултилатералних и других фондова за борбу против климатских промена (Глобални фонд за заштиту животне средине, Зелени климатски фонд, и др.) и других међународних фондова;

4) донација, поклона, прилога, помоћи и слично;

5) кредита међународних финансијских институција;

6) других извора у складу са законом.

Финансирање на нивоу аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе

Члан 70.

Надлежни орган аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе својим актом може утврдити посебне финансијске и друге подстицаје, оснивање буџетских фондова као и коришћење средстава из постојећих сопствених фондова за реализацију пројеката и других активности за ефикасно коришћење енергије на својој територији, у складу са законом и прописима који регулишу рад ових органа.

О спроведеним активностима у смислу става 1. овог члана, надлежни орган аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе дужан је да обавести Министарство.

Пореске, царинске и друге олакшице

Члан 71.

За правна и физичка лица која примењују технологије, производе и стављају у промет производе који доприносе ефикаснијем коришћењу енергије могу се утврдити пореске, царинске и друге олакшице, под условима и у складу са законом и другим прописима којима се уређују порези, царине и друге дажбине.

2. Управа за финансирање и подстицање енергетске ефикасности

Оснивање

Члан 72.

За обављање извршних и стручних послова који се односе на финансирање послова ефикасног коришћења енергије у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона и примене мера енергетске ефиканости, образује се Управа, као орган управе у саставу Министарства и утврђује њена надлежност.

Седиште Управе је у Београду.

Управа има својство правног лица.

Управом руководи директор, кога поставља Влада на период од пет година, на предлог министра према закону којим се уређује положај државних службеника и намештеника.

Послови

Члан 73.

Управа обавља следеће послове:

1) припрема предлог годишњег програма финансирања активности и мера унапређења енергетске ефикасности, у складу са основним актима политике енергетске ефикасности о другим актима и прописима члана 4. став 1. овог

закона (у даљем тексту: Програм), које Министарство подноси Влади ради доношења;

2) припрема предлоге пројеката и спроводи пројекте енергетске ефикасности који се финансирају средствима Европске уније, других међународних фондова и билатералних донација;

3) учествује у припреми међународних споразума из области енергетске ефикасности;

4) спроводи све активности у вези са доделом средства подстицаја за спровођење мера енергетске ефикасности и друге активности ради подстицања енергетске ефикасности, а нарочито: припрема и организација спровођења јавних позива, преглед пријава, утврђивање основа за реализацију доделе средстава, утврђивање корисника којима се средства додељују и друго;

5) прати реализацију остварених уштеда енергије и смањење емисија CO_2 остварених спровођењем активности које је подстицао, као и ефекте подстицаја и о томе извештава Владу;

6) преко Министарства извештава Владу о реализацији годишњег програма финансирања мера политике енергетске ефикасности и за суфинансирање пројеката унапређења енергетске ефикасности у јавном и стамбеном сектору;

7) учествује у припреми НЕКП и прописа из области енергетске ефикасности, које припремају Министарство и Министарство надлежно за област грађевинарства;

8) закључује уговоре са корисницима средстава и друге уговоре из своје надлежности;

9) учествује у припреми стручних мишљења из области енергетске ефикасности;

10) учествује у доношењу Програма подизања свести из области енергетске ефикасности из члана 12. овог закона;

11) организује спровођење активности на подизању свести, обука из области енергетске ефикасности и подржава друге извођаче таквих активности;

12) пружање информација о могућностима финансијске подршке за примену мера енергетске ефикасности;

13) организује пружање информација и савета о могућностима примене мера енергетске ефикасности, начину реализације енергетских услуга и о значају и могућностима спровођења енергетских прегледа;

14) припрема посебне програме за примену мера енергетске ефикасности код енергетски угрожених и других купаца ради смањења енергетског сиромаштва;

15) у сарадњи са министарством надлежним за послове заштите животне средине припрема планове, програме и пројекте којима се подстиче замена котлова на угаљ и мазут котловима на гас и дрвну биомасу – пелет, замена

нискоефикасних пећи на угаљ и друга чврста горива високоефикасним пећима на дрвну биомасу, уградња соларних кровних колектора за производњу топлотне енергије, уградња соларних панела за производњу електричне енергије за сопствене потребе, као и уградња топлотних пумпи;

16) обавља послове у вези са евиденцијом обвезника, обрачуном и плаћањем накнаде за унапређење енергетске ефикасност у складу са законом којим се уређују накнаде за коришћење јавних добара и актима донетим на основу овог закона;

17) обавља и друге послове утврђене овим законом.

Средства за рад

Члан 74.

Средства за обављање послова Управе обезбеђују се у буџету Републике Србије.

Расподела средстава

Члан 75.

Средства којима располаже за примену мера енергетске ефикасности, Управа додељује корисницима, а на основу јавних позива које објављује.

Корисници средстава из става 1. овог члана су:

1) правна и физичка лица са седиштем или пребивалиштем на територији Републике Србије и

2) јединице локалне самоуправе и/или градске општине, који испуњавају услове за доделу средстава на основу јавног позива или на други начин у складу са прописима.

Уз захтев за добијање средстава Управе, за финансирање инвестиционих пројеката унапређења енергетске ефикасности постојећих енергетских објеката, технолошких и производних процеса или услуга, прилаже се извештај о извршеном енергетском прегледу, односно за зграде извештај о обављеном енергетском прегледу за постојеће стање и елаборат енергетске ефикасности зграда за ново стање у складу са законом којим се уређује изградња објеката.

У року од 12 месеци по завршетку пројекта за који су одобрена средства Управе из става 3. овог члана, корисници средстава су дужни да спроведу енергетски преглед објекта, технолошких и производних процеса, услуга или зграда и Управи доставе извештај о извршеном енергетском прегледу у складу са овим законом, којим се извештава о оствареној уштеди енергије и смањењу количине емисије гасова са ефектом стаклене баште.

Министар прописује ближе услове за расподелу и коришћење средстава из става 1. овог члана, начин расподеле тих средстава, начин праћења наменског коришћења средстава и уговорених права и обавеза, као и критеријуме под којима корисници средстава могу бити изузети од обавезе вршења енергетског прегледа из ст. 3. и 4. овог члана.

Коришћење средстава

Члан 76.

Коришћење средстава којима располаже Управа врши се у складу са годишњим програмом из члана 73. став 1. тачка 1) овог закона.

Корисник средстава из става 1. овог члана, одговоран је за ненаменско коришћење средстава у складу са уговором о коришћењу средстава и законом.

Сарадња са другим домаћим и међународним телима

Члан 77.

У складу са законом и потврђеним међународним уговорима Управа сарађује са релевантним телима других држава, као и са другим међународним органима и организацијама у циљу:

1) прибављања средстава за реализацију мера енергетске ефикасности;

2) промоцију енергетских услуга;

3) размену најбоље међународне праксе из области енергетске ефикасности;

4) унапређење свог рада у складу са позитивним међународним искуствима и стандардима.

XIII. ПОДСТИЦАЈИ ЗА ВИСОКОЕФИКАСНУ КОГЕНЕРАЦИЈУ И ПОЈЕДИНЕ УЧЕСНИКЕ НА ТРЖИШТУ ЕНЕРГИЈЕ

1. Опште одредбе о подстицајима

Основне врсте подстицаја

Члан 78.

Подстицаји за учеснике на тржишту електричне енергије који користе енергетски ефикасне технологије могу бити:

1) нефинансијски подстицаји и

2) финансијски подстицаји.

Нефинансијски подстицаји

Члан 79.

Нефинансијски подстицаји из члана 78. овог закона су:

1) право на гаранције порекла за електричну енергију;

2) право на прикључење на дистрибутивни и затворени дистрибутивни систем електричне енергије и на систем за дистрибуцију топлотне енергије, у поједностављеној процедури, у складу са законом којим се уређује област енергетике и актима донетим на основу овог закона;

3) право на приоритетни приступ преносном, дистрибутивном, затвореном дистрибутивном систему електричне енергије и систему за дистрибуцију топлотне енергије, осим у случају када је угрожена сигурност рада енергетских система или сигурност снабдевања;

4) уређивање балансне одговорности у складу са овим законом, законом којим се уређује област енергетике и уговором о фид-ин тарифи, односно уговором о тржишној премији;

5) право на приступ било ком тржишту електричне енергије, уважавајући техничке могућности и ограничења учесника на тржишту, у складу са законом којим се уређује област енергетике.

Финансијски подстицаји

Члан 80.

Финансијски подстицаји из члана 78. овог закона су:

1) подстицаји кроз систем тржишних премија: уговор о тржишној премији и тржишна премија;

2) подстицаји кроз систем фид-ин тарифа: уговор о фид-ин тарифи и фид-ин тарифа,

3) подстицаји које додељује Управа.

Право на подстицаје

Члан 81.

Право на подстицаје на основу овог закона имају:

1) произвођачи електричне енергије у високоефикасној когенерацији инсталисане снаге 500 kWe и више до 10 MWe;

2) произвођачи електричне енергије у малој когенерацији;

3) произвођачи електричне енергије у микро-когенерацијској јединици;

4) пружаоци услуге „одзив потрошње”;

5) агрегатори и

6) локална енергетска заједница.

Министар прописује Методологију за утврђивање ефикасности когенерације.

2. Нефинансијски подстицаји

Приступ систему за високоефикасну когенерацију и поједине учеснике на тржишту енергије

Члан 82.

Оператор преносног, дистрибутивног и затвореног дистрибутивног система електричне енергије, дужан је да приоритетно преузима електричну енергију произведену у високоефикасној когенерацији, у складу са одредбама закона којим се уређује област енергетике, како би се обезбедио континуитет у снабдевању топлотном енергијом уз производњу са одговарајућом енергетском ефикасношћу.

Оператор преносног, дистрибутивног и затвореног дистрибутивног система електричне енергије, треба да омогући свим корисницима система, укључујући и пружаоце услуге „одзив потрошње”, агрегаторе и локалне енергетске заједнице, равноправно учешће на балансном тржишту и у

обезбеђењу помоћних услуга на недискриминаторни начин, уважавајући њихове техничке могућности и ограничења и у складу са законом којим се уређује област енергетике.

Услови за прикључење високоефикасне когенерације

Члан 83.

Оператор преносног, дистрибутивног и затвореног дистрибутивног система електричне енергије, односно транспортног и дистрибутивног система природног гаса, у својим правилима о раду система, утврђују техничке услове за прикључење високоефикасне когенерације, на енергетске системе којима управљају.

Оператор преносног, дистрибутивног и затвореног дистрибутивног система електричне енергије, односно транспортног и дистрибутивног система природног гаса, сваком инвеститору високоефикасне когенерације обезбеђује свеобухватне потребне информације о могућим начинима прикључења на систем и трошковима повезаним са прикључењем, у складу са законом којим се уређује енергетика и његовим подзаконским актима.

Оператор дистрибутивног и затвореног дистрибутивног система електричне енергије обезбеђује стандардизоване и поједностављене поступке за прикључење високоефикасне когенерације.

Крајњи купац електричне енергије има право да прикључи микро-когенерацијску јединицу на унутрашње електричне инсталације свог објекта, ради производње за задовољење сопствене потрошње, при чему инсталисана снага електране не може бити већа од одобрене снаге објекта крајњег купца.

Дистрибутер топлотне енергије дужан је да у складу са техничким и другим прописима изда услове и у складу са њима дозволи прикључење високоефикасне когенерације на дистрибутивни систем топлотне енергије.

Гаранције порекла за високоефикасну когенерацију

Члан 84.

Произвођач електричне енергије у високоефикасној когенерацији има право на гаранције порекла за произведену електричну енергију, осим ако има активан статус повлашћеног произвођача електричне енергије и ако је активан корисник других облика подстицаја које додељује Управа.

Оператор преносног система издаје гаранцију порекла за електричну енергију произведену у високоефикасној когенерацији.

Влада, на предлог министарства, ближе прописује садржину гаранције порекла за електричну енергију произведену у високоефикасној когенерацији.

Министар ближе прописује опште принципе за прорачун електричне енергије произведене у когенерацији.

Поступак издавања гаранције порекла

Члан 85.

Оператор преносног система издаје гаранцију порекла произвођачу електричне енергије у високоефикасној когенерацији на његов захтев и одговоран је за њену тачност, поузданост и заштићеност од злоупотребе.

Оператор дистрибутивног и затвореног дистрибутивног система електричне енергије, дужан је да доставља оператору преносног система податке о произведеној електричној енергији за коју се издаје гаранција порекла.

Захтев за издавање гаранције порекла из става 1. овог члана, може се поднети у року не дужем од шест месеци од последњег дана периода производње електричне енергије за коју се издаје гаранција порекла, а најкасније до 15. марта текуће године за производњу у претходној години.

Гаранција порекла се издаје само једном за јединичну нето количину од 1 MWh произведене електричне енергије измерене на месту предаје у преносни, дистрибутивни или затворени дистрибутивни систем.

Период производње електричне енергије за коју се издаје гаранција порекла не може бити дужи од годину дана.

Гаранција порекла важи годину дана почев од последњег дана периода производње за коју се издаје.

Гаранција порекла престаје да важи након њеног искоришћења, повлачења или истеком рока од годину дана од последњег дана периода производње електричне енергије за коју је издата.

Гаранција порекла је преносива.

Поступак издавања, преношења, искоришћења и престанка важења гаранције порекла, заснива се на принципима објективности, транспарентности и недискриминације.

Гаранције порекла издате у другим државама

Члан 86.

Гаранција порекла издата у другим државама важи и у Републици Србији под условима реципроцитета.

Оператор преносног система одлучује о признању гаранција порекла из става 1. овог члана.

Ако је оператор преносног система члан европске асоцијације тела за издавање гаранција порекла, гаранција порекла издата у другим државама важиће у складу са правилима те асоцијације.

Преносивост гаранције порекла

Члан 87.

Гаранције порекла могу се преносити независно од произведене електричне енергије на коју се односе.

Да би се осигурало да се електрична енергија произведена из високоефикасне когенерације само једном прикаже купцу као потрошена, мора се избећи дупло рачунање и дупло приказивање.

Регистар гаранција порекла

Члан 88.

Оператор преносног система води регистар гаранција порекла у електронском облику и објављује податке из регистра на својој интернет страници.

Влада ближе прописује начин вођења регистра гаранција порекла из става 1. овог члана.

Регистар садржи и гаранције порекла издате у складу са чланом 86. овог закона и уз назнаку да су издате у страној држави.

Оператор преносног система има право на накнаду за издавање, преношење и искоришћење гаранције порекла у складу са актом којим се утврђује висина накнаде на који сагласност даје Агенција.

Акт из става 4. овог члана објављује се на интернет страници оператора преносног система и Агенције.

3. Финансијски подстицаји

Право на финансијске подстицаје

Члан 89.

Право на финансијске подстицаје на основу овог закона имају произвођачи електричне енергије у: микро-когенерацијској јединици, малој когенерацији и високоефикасној когенерацији инсталисане снаге 500 kWe и више до 10 MWe.

Право на финансијске подстицаје кроз систем фид-ин тарифа, на основу овог закона, имају произвођачи електричне енергије у микро-когенерацијској јединици и малој когенерацији који испуњавају услове прописане овим законом и актима донетим на основу овог закона и имају статус привремено повлашћеног произвођача или статус повлашћеног произвођача електричне енергије.

Право на финансијске подстицаје кроз систем тржишних премија, на основу овог закона, имају произвођачи електричне енергије у високоефикасној когенерацији инсталисане снаге 500 kWe до 10 MWe који испуњавају услове прописане овим законом и актима донетим на основу овог закона и имају статус привремено повлашћеног произвођача или статус повлашћеног произвођача електричне енергије.

Право на финансијске подстицаје које додељује Управа имају произвођачи електричне енергије у микро-когенерацијској јединици.

а) Систем фид-ин тарифе

Право на фид-ин тарифу

Члан 90.

Право на фид-ин тарифу имају произвођачи електричне енергије у малој когенерацији и произвођачи електричне енергије у микро-когенерацијској јединици, који стекну статус повлашћеног произвођача електричне енергије у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

Пре стицања статуса повлашћеног произвођача електричне енергије, инвеститор мале когенерације и инвеститор микро-когенерацијске јединице може стећи статус привремено повлашћеног произвођача електричне енергије, уколико испуњава услове утврђене овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

Фид-ин тарифа се обрачунава и исплаћује на месечном нивоу, на основу уговора о фид-ин тарифи закљученог са Гарантованим снабдевачем електричном енергијом (у даљем тексту: Гарантовани снабдевач).

Методологија за одређивање

Члан 91.

Методологију за одређивање фид-ин тарифе прописује Агенција у сарадњи са Комисијом за контролу државне помоћи.

Влада на предлог Министарства и уз претходно прибављено мишљење Агенције, Комисије за контролу државне помоћи и на основу методологије из става 1. овог члана утврђује фид-ин тарифу и квоту за капацитете за микро когенерацијску јединицу и малу когенерацију и друге елементе од значаја за одређивање висине фид-ин тарифе.

Влада прописује квоте из става 2. овог члана на основу расположивих података о постојећим капацитетима, планираним потребама и других података значајних за одређивање квота утврђених у складу са НЕКП.

Методологија из става 1. овог члана објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Услови за стицање статуса привремено повлашћеног произвођача електричне енергије

Члан 92.

Инвеститор микро-когенерацијске јединице и мале когенерације може стећи статус привремено повлашћеног произвођача електричне енергије ако испуњава услове ближе утврђене актом из члана 110. овог закона, који се односе на карактеристике мале когенерације и микро-когенерацијске јединице.

Услови за стицање статуса повлашћеног произвођача електричне енергије

Члан 93.

Произвођач енергије у микро-когенерацијској јединици и малој когенерацији може стећи статус повлашћеног произвођача енергије, ако испуњава услове ближе утврђене актом из члана 110. овог закона, а нарочито:

1) да је микро-когенерацијска јединица или мала когенерација трајно прикључена на дистрибутивни, односно затворени дистрибутивни систем електричне енергије са одобреном снагом која је мања или једнака инсталисаној снази за коју је електрана стекла статус привремено повлашћеног произвођача;

2) да је за малу когенерацију обезбеђено посебно мерење:

(1) предате електричне енергије у дистрибутивни, односно затворени дистрибутивни систем електричне енергије,

(2) предате топлотне енергије,

(3) утрошене примарне енергије;

3) да је микро-когенерацијска јединица и мала когенерација, новоизграђена, односно реконструисана са уграђеном некоришћеном опремом.

Уговор о фид-ин тарифи

Члан 94.

Уговор о фид-ин тарифи закључују привремено повлашћени произвођач електричне енергије који је инвеститор микро-когенерацијске јединице или мале когенерације и Гарантовани снабдевач.

Уколико лице из става 1. није стекло статус привремено повлашћеног произвођача, већ је одмах стекло статус повлашћеног произвођача електричне енергије, у том случају повлашћени произвођач електричне енергије закључује уговор о фид-ин тарифи.

Повлашћени произвођач електричне енергије који остварује право на фид-ин тарифу, остварује право и на подстицајни период и преношење балансне одговорности на Гарантованог снабдевача закључењем уговора о фид-ин тарифи са Гарантованим снабдевачем.

Уговор о фид-ин тарифи из става 1. овог члана нарочито садржи: податке о уговорним странама и њихова права и обавезе, предмет уговора, врсту и инсталисану снагу електране повлашћеног произвођача, место примопредаје енергије у систем, место и начин мерења, цену електричне енергије и начин и услове промене цене, начин и динамику обрачунавања, фактурисања и плаћања, камату у случају неблаговременог плаћања, инструменте обезбеђења плаћања, обавезе Гарантованог снабдевача у погледу преузимања балансне одговорности и обавезе повлашћеног произвођача у погледу планирања рада електране, услове у периоду пробног рада и услов да уговор ступа на снагу након стицања статуса повлашћеног произвођача, уколико уговор закључује привремено повлашћени произвођач, подстицајни период и рок закључења уговора, разлоге за раскид уговора, начин решавања спорова и друге елементе битне за садржину и сврху уговора у складу са овим законом.

Привремено повлашћени произвођач електричне енергије је дужан да поднесе захтев за закључење уговора о фид-ин тарифи Гарантованом снабдевачу, у року од 15 дана од дана стицања статуса привремено повлашћеног произвођача, под претњом последице губитка права на фид-ин тарифу услед пропуштања.

Привремено повлашћени произвођач је дужан да о подношењу захтева из става 5. овог члана обавести Министарство.

Влада, на предлог Министарства, ближе прописује модел уговора о фид-ин тарифи.

Обавезе Гарантованог снабдевача

Члан 95.

Гарантовани снабдевач је дужан да:

1) закључи уговор о фид-ин тарифи у року од 30 дана од дана подношења захтева привремено повлашћеног произвођача;

2) преузима права и обавезе претходног Гарантованог снабдевача у року, на начин и под условима утврђеним јавним тендером за избор Гарантованог снабдевача у складу са законом којим се уређује енергетика;

3) води регистар уговора о фид-ин тарифи и објављује их на својој интернет страници;

4) преузме балансну одговорност за повлашћене произвођаче са којима је закључио уговор;

5) води посебан рачун за трансакције везане за подстицајне мере у складу са овим законом;

6) доставља Министарству податке потребне за утврђивање накнаде за подстицај повлашћених произвођача електричне енергије у складу са подзаконским актом из члана 110. овог закона;

7) испуњава друге обавезе утврђене овим законом и прописима донетим на основу њега.

Влада, на предлог Министарства, ближе прописује обавезе Гарантованог снабдевача.

б) Систем тржишне премије

Право на тржишну премију

Члан 96.

Право на тржишну премију имају произвођачи електричне енергије у високоефикасној когенерацији инсталисане снаге 500 kWe и више до 10 MWe, који стекну статус повлашћеног произвођача електричне енергије у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

Пре стицања статуса повлашћеног произвођача електричне енергије, инвеститор високоефикасне когенерације инсталисане снаге 500 kWe и више до 10 MWe, може стећи статус привремено повлашћеног произвођача електричне енергије, уколико испуњава услове утврђене овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

Тржишна премија се исплаћује на месечном нивоу, на основу уговора о тржишној премији закљученог са овлашћеном уговорном страном.

Обрачун, стицање и утврђивање тржишне премије

Члан 97.

Тржишна премија обрачунава се и исплаћује на месечном нивоу.

Тржишна премија може да се стекне за цео или део капацитета електране.

У случају да се право на тржишну премију стекне за део капацитета електране, електрична енергија за коју се исплаћује тржишна премија

добија се тако што се проценат капацитета електране који је ушао у квоту, множи са електричном енергијом испорученом у електроенергетски систем у току обрачунског периода.

Тржишна премија се исплаћује на месечном нивоу за електричну енергију коју електрана испоручи у електроенергетски систем.

Министарство додељује права на тржишну премију у поступку аукција.

Влада, на предлог Министарства, ближе уређује врсту, начин и услове стицања, остваривања и престанак права на тржишну премију, врсту и начин одређивања тржишне премије, права и обавезе у вези са тржишном премијом, садржину јавног позива, услове, рок и начин пријављивања на аукцију, покретање и доказе о испуњености услова, садржину и форму понуде, начин заштите садржине понуде до њеног отварања, начин и рок за достављање и време отварања понуда, обавештавање, достављање и размена докумената у поступку аукција, објављивање и форма одлука у поступку аукције, као и начин попуњавања квоте у случају када инсталисана снага електране из понуде премашује преосталу квоту или делимично попуњава квоту.

Корисници тржишне премије продају електричну енергију из става 1. овог члана на тржишту електричне енергије.

Методологија за одређивање тржишне премије

Члан 98.

За потребе аукција, у којима се учесници надмећу да понуде најнижу тржишну премију, унапред се одређује почетна висина тржишне премије, чију висину учесници аукција не могу да премаше својим понудама.

Методологију за одређивање годишње корекције тржишних премија, почетне висине тржишне премије и друге елементе од значаја за одређивање висине тржишне премије, прописује Агенција у сарадњи са Комисијом за контролу државне помоћи.

На основу методологије из става 2. овог члана, Влада, на предлог Министарства, објављује на свом сајту почетну висину тржишне премије и референтне тржишне цене за потребе спровођења аукција, најкасније до краја децембра текуће године за наредну годину за коју су планиране аукције.

Методологија из става 2. овог члана објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Аукције

Члан 99.

Инвеститор електране или дела електране за високоефикасну когенерацију инсталисане снаге 500 kWe и више до 10 MWe, стиче право на тржишну премију у поступку аукција.

Министарство спроводи аукције на основу расположивих квота за капацитете високоефикасне когенерације инсталисане снаге 500 kWe и више до 10 MWe, које прописује Влада.

Влада прописује квоте из става 2. овог члана на основу расположивих података о постојећим капацитетима, планираним потребама и других података значајних за одређивање квота утврђених у складу са НЕКП.

Покретање поступка аукција

Члан 100.

Поступак аукција за тржишне премије се покреће и спроводи на основу јавног позива.

Министарство расписује јавни позив из става 1. овог члана, на основу овог закона и подзаконског акта из члана 97. став 6. овог закона.

Јавни позив из става 1. овог члана нарочито садржи следеће:

1) ко има право да поднесе пријаву за учествовање на аукцији;

2) расположиве квоте у складу са прописом из члана 99. став 3. овог закона;

3) максималну висину тржишне премије, односно висину максималне подстицајне откупне цене;

4) начин и форму пријављивања на аукцију;

5) списак докумената која се достављају уз пријаву за учествовање на аукцији;

6) услове за квалификацију и надметање на аукцији у складу са овим законом и прописима донетим на основу њега;

7) рокове у поступку аукције;

8) податак о висини депозита који треба да се уплати за учествовање у аукцији;

9) рок за реализацију пројекта;

10) податке о правним лековима у аукцији и

11) друге елементе.

Министарство расписује јавни позив на основу овог закона и подзаконских аката донетих на основу овог закона.

Министарство је дужно да на веб платформи, односно својој интернет страници, објави обрасце које учесници аукције достављају у вези са јавним позивом у поступку аукција, као и информације о одржаним аукцијама, укључујући и степен реализације пројеката са аукција.

До доношења одлуке о најбољим понудама, поступак спроводи комисија коју решењем образује Министар (у даљем тексту: Комисија).

О преузетим радњама у спровођењу поступка, Комисија сачињава извештај и доставља га Министру.

Поступак аукција

Члан 101.

Покретање, достављање и размена докумената, обавештавање, објављивање и форма одлука, спроводи се у складу са подзаконским актом из члана 97. став 6. овог закона, у електронској или у папирној форми која се одређује јавним позивом.

Достављање управних аката у поступку аукције врши се јавним достављањем кроз објављивање писмена на веб платформи, интернет страници и огласној табли Министарства.

Поступак аукција састоји се од три фазе: квалификације, надметања и одабира најбољих понуда.

Влада, на предлог Министарства, ради спровођења поступка аукције прописује најмање следеће елементе:

1) друге елементе које мора да садржи јавни позив,

2) услове, рок и начин пријављивања на аукције, доказе о испуњеност услова из јавног позива,

3) као и услове за образовање Комисије,

4) покретање, достављање и размену докумената, обавештавање, садржину и форму понуде,

5) начин заштите садржине понуде до њеног отварања,

6) време отварања понуда,

7) објављивање и форму одлука,

8) услове за пријаву у фази квалификације,

9) садржину, висину и друге елементе финансијског инструмента обезбеђења за озбиљност понуде,

10) услове и начин наплате финансијског инструмента обезбеђења за озбиљност понуде.

Квалификације

Члан 102.

Квалификација је елиминациона фаза поступка аукције у којој се врши одабир пријављених учесника на основу испуњености услова у погледу:

1) планског основа за изградњу електране;

2) инсталисане снаге електране;

3) ако је учесник на аукцији прибавио:

(1) правноснажну енергетску дозволу за електрану,

(2) локацијске услове,

(3) финансијски инструмент обезбеђења за озбиљност понуде,

4) енергетске ефикасности високоефикасне когенерације израчунате у складу са методологијом из члана 81. став 2;

5) испуњености услова у погледу заштите животне средине;

6) и других услова ближе одређених актом из члана 97. став 6. овог закона.

Министарство објављује списак учесника на аукцији који су прошли фазу квалификација и чије понуде улазе у фазу надметања, на начин прописан чланом 101. овог закона.

Надметање

Члан 103.

Надметање је фаза поступка аукције у којој се понуде учесника који су прошли фазу квалификација надмећу међусобно према критеријуму која понуда садржи нижу тржишну премију.

Понуде које премашују почетну висину тржишне премије, не разматрају се.

Ранг листа и попуњавање квоте

Члан 104.

Понуде које су прошле фазу квалификација у поступку аукције и надметања, рангирају се од најнижег до највишег износа тржишне премије и по том редоследу попуњавају квоту.

Понуда из става 1. овог члана може да се односи на цео или део капацитета електране.

Када збир инсталисаних снага електрана за производњу електричне енергије, за рангиране понуде из става 1. овог члана, достигне ниво прописане квоте, квота је попуњена.

У случају да за расположиву квоту конкуришу два или више учесника у поступку аукције са истом тржишном премијом, преостала квота се пропорционално расподељује на те учеснике.

Када учесници из става 4. овог члана не приступе потписивању уговора о тржишној премији након решења о признавању права на тржишну премију, та квота остаје нерасподељена.

У случају из става 4. овог члана, нерасподељена квота се може расподелити у наредној организованој аукцији.

На основу правила прописаних ст. 1–4, Комисија саставља предлог ранг листе који заједно са извештајем и предлогом одлуке доставља Министру.

Одабир најбољих понуда

Члан 105.

На основу ранг листе, извештаја и предлога одлуке Комисије, Министар доноси одлуку о најбољим понудама.

На основу одлуке из става 1. овог члана, Министар доноси решење о додељивању права на тржишну премију, односно решење о одбијању права на тржишну премију учесницима у поступку аукције.

Решење из става 2. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Учесник аукције може да покрене управни спор само против решења којим је одлучено о његовом праву.

Право учесника аукције којима је додељено право на тржишну премију у поступку аукције остаће непромењено и на снази без обзира на исход управног спора који покрене други учесник аукције против свог решења.

Министарство ће доделити право на одговарајућу тржишну премију изван квоте аукције, уколико исход правноснажног решеног управног спора буде такав да учеснику на аукцији припада право на тржишну премију.

Услови за стицање статуса привремено повлашћеног произвођача електричне енергије кроз систем аукције

Члан 106.

Учесници у поступку аукције чије су понуде на аукцијама обухваћене решењем о додељивању права на тржишну премију, стичу статус привремено повлашћеног произвођача електричне енергије даном доношења тог решења.

Услови за стицање статуса повлашћеног произвођача електричне енергије

Члан 107.

Произвођач електричне енергије у високоефикасној когенерацији инсталисане снаге 500 kWe и више до 10 MWe, може стећи статус повлашћеног произвођача електричне енергије, ако испуњава услове ближе утврђене актом из члана 110. овог закона, а нарочито:

1) да је стекао лиценцу за обављање енергетске делатности комбиноване производње електричне и топлотне енергије, ако је за инсталисану снагу за коју је стекао статус привремено повлашћеног произвођача предвиђена лиценца, у складу са законом којим се уређује област енергетике;

2) да је високоефикасна когенерација инсталисане снаге 500 kWe и више до 10 MWe трајно прикључена на преносни, дистрибутивни или затворени дистрибутивни систем електричне енергије са одобреном снагом која је мања или једнака инсталисаној снази за коју је електрана стекла статус привремено повлашћеног произвођача;

3) да је обезбеђено посебно мерење одвојено од мерења у другим технолошким процесима:

(1) предате електричне енергије у преносни, дистрибутивни или затворени дистрибутивни систем електричне енергије,

(2) преузете електричне енергије из преносног, дистрибутивног или затвореног дистрибутивног система, за потребе рада електране,

(3) предате топлотне енергије за сопствену потрошњу и/или за потрошњу других корисника,

(4) преузете, односно произведене топлотне енергије за потребе рада електране и припрему енергента,

(5) утрошене примарне енергије;

4) да је високоефикасна когенерација инсталисане снаге 500 kWe и више до 10 MWe новоизграђена, односно реконструисана са уграђеном некоришћеном опремом;

5) да је добијена употребна дозвола у складу са законом којим се уређује изградња објеката;

6) да има закључен уговор о тржишној премији у складу са овим законом и подзаконским актима донетим на основу њега;

7) да је за високоефикасну когенерацију инсталисане снаге 500 kWe и више до 10 MWe издат акт инспектора за заштиту животне средине да су испуњени услови за рад електране и обављање активности у складу са законом којим се уређује заштита животне средине.

Уговор о тржишној премији

Члан 108.

Привремено повлашћени произвођачи електричне енергије који остварује право на тржишну премију, остварује право и на подстицајни период и преношење балансне одговорности на Гарантованог снабдевача до успостављања организованог унутардневног тржишта електричне енергије, закључењем уговора о тржишној премији са овлашћеном уговорном страном.

Гарантовани снабдевач ће обављати права и дужности овлашћене уговорне стране.

Влада може да именује и друго лице да обавља права и дужности овлашћене уговорне стране, а које има одговарајућу економску снагу и финансијске капацитете, као и неопходну стручност и ресурсе за обављање ове улоге.

Уговор о премији нарочито садржи: податке о уговорним странама и њихова права и обавезе, предмет уговора, висину и друге податке о тржишној премији, врсту и инсталисану снагу електране, подстицајни период и рок закључења уговора, разлоге за раскид уговора, начин решавања спорова, услов да уговор ступа на снагу након стицања статуса повлашћеног произвођача електричне енергије и друге елементе битне за садржину и сврху уговора у складу са овим законом.

Тржишна премија се у уговору о тржишној премији одређује у складу са понудом инвеститора високоефикасне когенерације инсталисане снаге 500 kWe и више до 10 MWe који је након спроведене аукције добио право на тржишну премију и у складу са подзаконским актом из члана 99. овог закона.

Привремено повлашћени произвођач је дужан да поднесе захтев за закључење уговора о премији Гарантованом снабдевачу, у року од 15 дана од дана пријема решења Министра о додељивању права на тржишну премију.

У случају неподношења захтева у року из става 6. овог члана ради закључења уговора о премији, привремени повлашћени произвођач, губи право на тржишну премију услед пропуштања.

Привремени повлашћени произвођач је дужан да о подношењу захтева из става 6. овог члана обавести Министарство, у року од 5 радних дана од дана подношења захтева.

Влада, на предлог Министарства, ближе прописује модел уговора о тржишној премији.

Обавезе овлашћене уговорне стране

Члан 109.

Овлашћена уговорна страна је дужна да:

1) на захтев привремено повлашћеног произвођача закључи уговор о премији у року од 30 дана од дана подношења захтева;

2) води посебан рачун за трансакције везане за подстицајне мере у складу са овим законом;

3) води регистар уговора о тржишној премији и објављује их на својој интернет страници;

4) преузме балансну одговорност за повлашћене произвођаче који производе електричну енергију у високоефикасној когенерацији инсталисане снаге 500 kWe и више до 10 MWe, до успостављања организованог унутардневног тржишта електричне енергије, у складу са овим законом, законом којим се уређује област енергетике и прописима донетим на основу ових закона;

5) испуњава друге обавезе утврђене овим законом и прописима донетим на основу њега.

Влада, на предлог Министарства, ближе прописује обавезе Овлашћене уговорне стране.

в) Стицање статуса привремено повлашћеног произвођача и повлашћеног произвођача електричне енергије

Подзаконски акт

Члан 110.

Влада на предлог Министарства, за привремено повлашћеног произвођача и повлашћеног произвођача електричне енергије ближе прописује:

1) услове и начин стицања статуса, садржину захтева и доказе о испуњавању услова за стицање статуса;

2) обавезе привремено повлашћених произвођача и повлашћених произвођача електричне енергије;

3) инструменте обезбеђења плаћања;

4) начин продужења и начин укидања статуса привремено повлашћених произвођача и повлашћених произвођача електричне енергије;

5) садржину решења којим се утврђује, одузима или продужава статус привремено повлашћених произвођача и повлашћених произвођача електричне енергије;

6) садржај регистра привремено повлашћених произвођача и повлашћених произвођача електричне енергије;

7) као и друге елементе у вези са њиховим статусом и остваривањем права и обавеза из тог статуса.

Високоефикасна когенерација може да оствари право само на једну врста подстицаја, било да су ти подстицаји утврђени овим законом или било којим другим законом.

Поступак за стицање статуса привремено повлашћеног произвођача и повлашћеног произвођача електричне енергије

Члан 111.

Статус привремено повлашћеног произвођача и статус повлашћеног произвођача електричне енергије издаје Министарство.

Министарство решењем одлучује о захтеву за стицање статуса привремено повлашћеног произвођача или повлашћеног произвођача електричне енергије у управном поступку у року од 15 дана од дана подношења захтева.

Министарство у року од десет дана од дана подношења захтева, решењем одлучује о захтеву за продужење статуса привремено повлашћеног произвођача електричне енергије.

Решење из ст. 2. и 3. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Ако Министарство у року из става 3. овог члана не одлучи о захтеву за продужење статуса привремено повлашћеног произвођача електричне енергије, сматра се да је захтев усвојен и статус привремено повлашћеног произвођача продужава се за годину дана.

Трајање статуса привремено повлашћеног произвођача, и подстицајног периода и статуса повлашћеног произвођача електричне енергије

Члан 112.

Статус привремено повлашћеног произвођача траје три године од дана коначности решења о стицању овог статуса.

На захтев носиоца статуса привремено повлашћеног произвођача електричне енергије, овај статус може се продужити за највише годину дана.

Подстицајни период је одређени временски период у ком остварује статус повлашћеног произвођача електричне енергије и у коме се повлашћеном произвођачу исплаћује тржишна премија.

Статус повлашћеног произвођача електричне енергије и подстицајни период траје највише 15 година од дана прве исплате фид-ин тарифе или тржишне премије.

Укидање статуса привремено повлашћеног произвођача и повлашћеног произвођача електричне енергије

Члан 113.

Статус привремено повлашћеног произвођача електричне енергије се укида, а нарочито ако:

1) је решење о стицању статуса привремено повлашћеног произвођача електричне енергије донето на основу неистинитих података;

2) привремени повлашћени произвођач не испуњава обавезе утврђене овим законом;

3) су акти на основу којих је стекао статус привремено повлашћеног произвођача електричне енергије правноснажно укинути, поништени или стављени ван снаге.

Статус повлашћеног произвођача се укида ако:

1) је решење о стицању статуса повлашћеног произвођача електричне енергије донето на основу неистинитих података;

2) престане да испуњава услове за стицање статуса повлашћеног произвођача утврђене овим законом;

3) не испуњава обавезе утврђене овим законом;

4) повлашћени произвођач производи електричну и топлотну енергију супротно прописима којима се уређује област енергетике;

5) су акти на основу којих је привремено повлашћени произвођач електричне енергије стекао статус повлашћеног произвођача електричне енергије правноснажно укинути, поништени или стављени ван снаге.

Регистар привремено повлашћених произвођача и повлашћених произвођача електричне енергије

Члан 114.

Министарство води јавни електронски регистар који садржи податке о:

1) произвођачима који имају статус повлашћеног произвођача електричне енергије и произвођачима енергије којима је овај статус престао да важи,

2) произвођачима који имају статус привремено повлашћеног произвођача електричне енергије и произвођачима енергије којима је овај статус престао да важи.

г) Финансирање подстицаја

Извори финансирања подстицаја

Члан 115.

Фид-ин тарифе и тржишне премије финансирају се из средстава прикупљених на основу акта Владе о начину обрачуна, плаћања и прикупљања средстава по основу накнаде за подстицајне мере за повлашћене произвођаче електричне енергије, донетог на основу закона којим се уређује област обновљивих извора енергије.

д) Правна сигурност

Стабилизациона клаузула

Члан 116.

Енергетски субјекти користе подстицајне мере по прописима по којима су стекли право на коришћење подстицајних мера и услови под којима су стекли подстицајне мере не могу се накнадно мењати на начин којим се умањују или ограничавају њихова стечена права и/или угрожава економска одрживост њихових електрана која су разлог подстицаја.

4. Анализа потенцијала за примену подстицаја

Анализа потенцијала за високоефикасну когенерацију и могућност коришћења ефикасног даљинског грејања

Члан 117.

Министарство ће израдити анализу потенцијала за високоефикасну когенерацију и могућност коришћења ефикасног даљинског грејања/хлађења и доставити је и ажурирати у складу са обавезама Републике Србије преузетим потврђеним међународним споразумима.

Јединица локалне самоуправе пружа подршку Министарству у изради анализе из става 1. овог члана.

XIV. СПРОВОЂЕЊЕ ПОСТУПКА АУКЦИЈА И ПОСТУПАКА У ВЕЗИ СА СТАТУСОМ ПРИВРЕМЕНОГ ПОВЛАШЋЕНОГ ПРОИЗВОЂАЧА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ И СТАТУСОМ ПОВЛАШЋЕНОГ ПРОИЗВОЂАЧА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

Поступање Министарства

Члан 118.

Током спровођења поступка аукција и поступака у вези са статусом привременог повлашћеног произвођача електричне енергије и статусом повлашћеног произвођача електричне енергије, надлежни орган искључиво врши проверу испуњености формалних услова и не упушта се у оцену техничке документације, нити испитује веродостојност докумената које прибавља у тим поступцима.

Министарство у складу са ставом 1. овог члана проверава искључиво испуњеност следећих формалних услова:

1) надлежност за поступање по захтеву,

2) да ли је подносилац захтева лице које, у складу са овим законом, може бити подносилац захтева,

3) да ли захтев садржи све прописане податке,

4) да ли је уз захтев приложена сва документација прописана овим законом и подзаконским актима донетим на основу овог закона,

5) да ли је уз захтев приложен доказ о уплати прописане таксе,

6) да ли су испуњени услови прописани овим законом и подзаконским актима донетим на основу овог закона за усвајање захтева.

Податке из службених евиденција, који су неопходни за спровођење поступака из става 1. овог члана, надлежни орган обезбеђује по службеној

дужности, односно преко сервисне магистрале органа, у складу са прописима који уређују електронску управу, без плаћања таксе.

Подаци прибављени на начин из става 3. овог члана сматрају се поузданим и имају исту доказну снагу као оверени изводи из тих евиденција.

Органи државне управе, посебне организације и имаоци јавних овлашћења дужни су да Министарству на захтев, у року од три дана од дана подношења захтева, доставе све податке о којим воде службене евиденције које су од значаја за спровођење поступака из става 1. овог члана.

Поступци из става 1. овог члана спроведе се у поступку непосредног одлучивања у смислу закона којим је уређен општи управни поступак.

Поступање по захтеву

Члан 119.

По захтеву за издавање, односно измену управног акта Министарство у роковима прописаном овим законом доноси решење у форми електронског документа.

Ако Министарство утврди да нису испуњени формални услови из члана 118. став 2. овог закона, решењем одбацује захтев у коме таксативно наводи све недостатке, односно разлоге за одбацивање, након чијег ће отклањања моћи да поступи у складу са захтевом.

Ако подносилац захтева у року од 30 дана од дана објављивања решења из става 2. овог члана, поднесе нови захтев и поступи у складу са решењем из става 2. овог члана, сматра се да је одбачен захтев из става 2. овог члана од почетка био уредан.

Ако подносилац захтева у року од 30 дана од дана објављивања решења из става 2. овог члана, поднесе нови захтев са позивањем на број решења којим је ранији захтев одбачен и отклони све утврђене недостатке, не доставља поново документацију која није имала недостатке и плаћа половину прописаног износа административне таксе.

Начин доставе

Члан 120.

Поднесци и документа достављају се електронским путем, у складу са законом којим се уређује електронска управа.

Изузетно од става 1. овог члана, жалбу и друге правне лекове, доказе који се уз њих прилажу, као и документа и поднеске који садрже тајне податке и који су означени степеном тајности у складу са прописима којима се уређује тајност података, странка доставља у форми папирног документа.

Министарство надлежно за област енергетике ближе уређује начин размене поднесака и докумената из става 1. овог члана.

Форма докумената који се достављају

Члан 121.

Документи који се достављају електронским путем у складу са чланом 123. овог закона, достављају се у форми електронског документа састављеног у складу са законом који уређује електронски документ.

Изузетно од става 1. овог члана, ако плаћање таксе није извршено електронским путем, доказ о плаћању таксе може се доставити и у електронском формату, који није потписан квалификованим електронским потписом.

Достава решења

Члан 122.

Решење Министарства доставља се подносиоцу захтева у форми електронског документа, преко јединственог електронског сандучића, у складу са законом који уређује електронску управу, ако се достава врши преко портала е-Управа.

Изузетно од става 1. овог члана, лицу које нема јединствени електронски сандучић, решење се доставља у форми одштампаног примерка електронског документа, овереног у складу са законом који уређује електронско пословање, препорученом пошиљком преко поштанског оператора.

Даном експедовања решења у складу са ст. 1. и 2. овог члана, Министарство решење објављује и на својој интернет страници.

Ако достава препорученом пошиљком из става 2. овог члана није могла да буде извршена јер је странка у моменту доставе била недоступна на назначеној адреси, достављач о томе сачињава белешку и оставља обавештење странци на месту на коме је писмено требало да буде уручено, у коме назначава лично име примаоца, податке којим се писмено идентификује, као и датум када је обавештење остављено, са позивом странци да на тачно одређеној адреси достављача, односно поштанског оператора преузме пошиљку, у року од 15 дана од дана покушаја доставе.

Обавештење странци из става 4. овог члана садржи и информацију о дану објављивања решења на интернет страници Министарства, правну поуку странци да ће се у случају не преузимања пошиљке у остављеном року решење сматрати достављеним истеком рока од 30 дана од објављивања решења на веб страници Министарства.

У случају из става 4. овог члана, ако у остављеном року странка не подигне пошиљку, достављач ће је вратити заједно са белешком о разлозима не уручења.

Достава странци ће се сматрати извршеном:

1) даном пријема решења на начин прописан ставом 1, односно ставом 2. овог члана,

2) истеком рока од 30 дана од дана оглашавања решења на веб презентацији Министарства ако достава није извршена у складу са одредбама ст. 1, 2. и 4. овог члана.

Ако је адреса пребивалишта, односно боравишта, односно седишта странке непозната, достава тој странци сматраће се извршеном на дан истека рока

од 30 дана од дана објављивања решења на интернет страници Министарства.

Министарство ће на захтев странке, у просторијама Министарства, тој странци издати копију решења без одлагања, с тим што то уручење нема дејство на рачунање рокова у вези са доставом.

Потврда доставе

Члан 123.

Када се решење доставља електронским путем, уредна достава се доказује електронском потврдом о пријему документа (доставница).

Електронска огласна табла Министарства

Члан 124.

Министарство је дужно да на својој интернет страници успостави и одржава огласну таблу, која служи за потребе јавног саопштавања, односно објављивања решења у складу са чланом 122. овог закона, као и других аката које донесе Министарство.

Сходна примена прописа

Члан 125.

На питања која се односе на поступак аукција и поступке у вези са статусом привременог повлашћеног произвођача електричне енергије и статусом повлашћеног произвођача електричне енергије, а која овим законом нису посебно уређена, примењује се закон којим се уређује општи управни поступак.

XV. НАДЗОР

1. Надзор над спровођењем закона

Члан 126.

Надзор над спровођењем овог закона и прописа донетих на основу овог закона врши Министарство ако овим законом није другачије прописано.

2. Инспекцијски надзор

Члан 127.

Инспекцијски надзор врши Министарство преко електроенергетског инспектора, енергетског инспектора и инспектора опреме под притиском (у даљем тексту: инспектор) у оквиру делокруга утврђеног законом.

Аутономној покрајини поверава се вршење инспекцијског надзора из става 1. овог члана на територији аутономне покрајине.

Члан 128.

На садржину, врсту, облик, поступак и спровођење инспекцијског надзора, овлашћења и обавезе учесника у инспекцијском надзору и друга питања од значаја за инспекцијски надзор која нису уређена овим законом, примењују се одредбе закона и других прописа којим се уређује инспекцијски надзор.

Члан 129.

У вршењу инспекцијског надзора, инспектор има право и дужност да проверава:

1) да ли је Обвезник система именовао енергетског менаџера, да ли је израдио и доставио Министарству годишњи извештај о остваривању циљева уштеде енергије и донео програм и план енергетске ефикасности у складу са овим законом;

2) да ли лице које обавља послове енергетског менаџера има одговарајућу лиценцу;

3) да ли је Обвезник система извршио енергетски преглед у прописаном року;

4) да ли је енергетски преглед спровело правно лице које, у складу са овим законом може да спроводи енергетски преглед;

5) да ли се извештај о спроведеном енергетском прегледу архивира и чува на прописан начин;

6) да ли је израђен елаборат о енергетској ефикасности за постројења и системе из члана 55. овог закона којим се доказује да су испуњени минимални захтеви енергетске ефикасности;

7) да ли је израђен извештај о термотехничким испитивањима за постројења из члана 57. овог закона којим се доказује да су испуњени минимални захтеви енергетске ефикасности;

8) да ли је оператор преносног, дистрибутивног и затвореног дистрибутивног система електричне енергије, односно транспортног и дистрибутивног система природног гаса, уградио уређаје за мерење електричне енергије или природног гаса у складу са чланом 49. овог закона;

9) да ли је дистрибутер топлотне енергије уградио уређаје за мерење топлотне енергије у складу са чланом 51. овог закона;

10) да ли оператор преносног, дистрибутивног и затвореног дистрибутивног система електричне енергије, приоритетно преузима електричну енергију произведену у високоефикасној когенерацији;

11) да ли оператор преносног система издаје гаранцију порекла за електричну енергију произведену у високоефикасној когенерацији.

У вршењу инспекцијског надзора, инспектор има право и дужност да обавља и друге послове утврђене законом или прописом донетим на основу закона.

3. Овлашћења инспектора

Члан 130.

У вршењу инспекцијског надзора инспектор је овлашћен да:

1) наложи да се утврђене незаконитости отклоне у року који одреди;

2) донесе решење и изрекне управну меру ако надзирани субјекат не отклони незаконитост у остављеном року, осим када због неопходности предузимања хитних мера решење доноси без одлагања;

3) наложи спровођење енергетског прегледа;

4) надлежном правосудном органу поднесе кривичну пријаву, пријаву за привредни преступ или захтев за покретање прекршајног поступка, односно предузме и друге радње и мере на које је законом или другим прописом овлашћен;

5) нареди извршавање прописаних обавеза у одређеном року и да привремено забрани рад ако се налог у остављеном року не изврши.

Члан 131.

Инспектор не може да припрема или да учествује у изради техничке документације и вршењу контроле техничке документације за пројекте повећања енергетске ефикасности над којима врши инспекцијски надзор и да врши стручни надзор у реализацији пројеката повећања енергетске ефикасности над којима врши инспекцијски надзор.

Инспектор не може да припрема или учествује у изради програма и планова енергетске ефикасности, као и извештаја енергетских менаџера Обвезника система над којима врши инспекцијски надзор.

Инспектор не може да обавља привредне или друге делатности и послове за себе или другог послодавца из области у којој врши инспекцијски надзор, учествује у раду стручних радних група или тела надзираних субјеката, односно лица која подлежу инспекцијском надзору или ако обавља друге службе, послове и поступке који су у супротности са положајем и улогом инспектора и штете његовој самосталности у вршењу посла.

Члан 132.

На решење инспектора може се изјавити жалба Министру, у року од 15 дана од дана пријема решења.

Жалба одлаже извршење решења, осим у случају када се ради о предузимању хитних мера прописаним чланом 39. став 2. Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15, 44/18 – др. закон и 95/18).

У случају да је првостепена одлука инспектора већ једанпут била поништена, другостепени орган не може је опет поништити и упутити предмет инспекцији на поновни поступак, него ће сам решити ову управну ствар.

4. Тржишни надзор

Члан 133.

Надзор над спровођењем одредаба овог закона које се односе на енергетско означавање и еко-дизајн производа који утичу на потрошњу енергије, врши министарство надлежно за послове трговине преко тржишних инспектора, односно органи надлежни за надзор над спровођењем прописа који се односе на техничке захтеве за производе, у складу са законом којим се уређује тржишни надзор, овим законом и подзаконским актима донетим на основу овог закона.

Органи из става 1. овог члана поступају у складу са општим захтевима и програмом тржишног надзора и предузимају потребне мере тржишног надзора.

Члан 134.

Ако се утврди да производ из члана 63. овог закона и који се користи у складу са наменом, не задовољава прописане захтеве енергетског означавања, испоручилац или продавац имају обавезу да ускладе производ са тим захтевима.

Ако тржишни инспектор има основа да верује да енергетски означен производ из чл. 63. и 65. овог закона представља ризик са аспекта заштите јавног интереса који се тиче заштите животне средине и/или заштите потрошача, он спроводи поступак оцењивања производа којим су обухваћени сви захтеви за енергетско означавање који су релевантни за ризик и прописани подзаконским актима из члана 63. ст. 2. и 3. и члана 65. став 2. овог закона, а испоручилац производа и/или продавац су дужни да сарађују са тржишним инспектором у сврху оцењивања, уколико он процени да је потребно.

Ако тржишни инспектор током евалуације производа из става 2. овог члана утврди да производ није усаглашен са захтевима из подзаконских аката из члана 63. ст. 2. и 3. и члана 65. став 2. овог закона, он без одлагања захтева од испоручиоца производа или продавца да предузме све одговарајуће корективне мере како би производ постао усаглашен са тим захтевима, према потреби повуче производ с тржишта или га према потреби опозове у оквиру разумног временског периода, сразмерно природи ризика.

Ако испоручилац производа или према потреби продавац не предузму одговарајуће корективне мере у периоду из става 3. овог члана, тржишни инспектор предузима све одговарајуће мере, како би забранио или ограничио расположивост производа, повукао производ са тржишта или га опозвао.

Одлука из става 4. овог члана мора бити образложена и одмах се саопштава странки на коју се односи, уз обавештење о правном леку који странки стоји на располагању, у складу са законом којим се уређује тржишни надзор.

Размена информација и обавештења о мерама из става 4. овог члана врши се у складу са законом којим се уређује тржишни надзор.

Члан 135.

Ако се утврди да производ који има знак усаглашености из члана 66. став 2. овог закона и који се користи у складу са наменом, не задовољава прописане захтеве еко-дизајна, произвођач или његов заступник имају обавезу да ускладе производ са тим захтевима.

Ако неусаглашеност не буде отклоњена на начин описан у ставу 1. овог члана, орган из члана 133. став 1. овог закона доноси одлуку којом ограничава или забрањује стављање на тржиште и/или у употребу производа или на други начин осигурава да се производ повуче са тржишта.

Одлука из става 2. овог члана мора бити образложена и одмах се саопштава странки на коју се односи, уз обавештење о правном леку који странки стоји на располагању, у складу са законом којим се уређује тржишни надзор.

Размена информација и обавештења о мерама из става 2. овог члана врши се у складу са законом којим се уређује тржишни надзор.

XVI. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 136.

Одговорно лице у органу Републике Србије, органу аутономне покрајине односно јединице локалне самоуправе, казниће се за прекршај новчаном казном од 5.000 до 15.000 динара, уколико не поступи у складу са чланом 8. овог закона.

Јавна предузећа и други корисници јавних средстава – правно лице, казниће се за прекршај новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара за прекршај из става 1. овог члана.

Одговорно лице у правном лицу из става 2. овог члана казниће се за прекршај новчаном казном у износу од 5.000 до 15.000 динара.

Члан 137.

Одговорно лице у Републичком хидрометеоролошком заводу казниће се за прекршај новчаном казном од 5.000 до 15.000 динара, уколико не поступи у складу са чланом 9. овог закона.

Јавно предузеће и установе – правно лице, казниће се за прекршај новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара за прекршај из става 1. овог члана.

Енергетски субјект – правно лица, казниће се за прекршај новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара за прекршај из става 1. овог члана.

Енергетски субјект – предузетник, казниће се за прекршај новчаном казном од 10.000 до 25.000 динара за прекршај из става 1. овог члана.

Члан 138.

Обвезник система – правно лице казниће се за прекршај новчаном казном у распону од 50.000 до 1.000.000 динара уколико не поступи у складу са једном или више обавеза из члана 14. овог закона.

Одговорно лице у Обвезнику система казниће се за прекршај новчаном казном од 5.000 до 100.000 динара, уколико не поступи у складу са чланом 14. овог закона.

Обвезник система – предузетник казниће се за прекршај новчаном казном у распону од 10.000 до 250.000 динара уколико не поступи у складу са обавезом из члана 14. овог закона.

Члан 139.

Привредна друштва и јавна предузећа из члана 13. тач. 1) и 2) овог закона – правно лице казниће се за прекршај новчаном казном у распону од 50.000 до 300.000 динара уколико не поступи у складу са обавезом из члана 15. овог закона.

Одговорно лице у привредном друштву и јавном предузећу из члана 13. тач. 1) и 2) овог закона казниће се за прекршај новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара, уколико не поступи у складу са чланом 15. овог закона.

Члан 140.

Обвезник система – правно лице казниће се за прекршај новчаном казном у распону од 50.000 до 150.000 динара уколико не поступи у складу са чланом 16. овог закона.

Одговорно лице у Обвезнику система казниће се за прекршај новчаном казном од 5.000 до 15.000 динара, уколико не поступи у складу са чланом 16. овог закона.

Обвезник система – предузетник казниће се за прекршај новчаном казном у распону од 10.000 до 30.000 динара уколико не поступи у складу са обавезом из члана 16. овог закона.

Члан 141.

Одговорно лице у Обвезнику система енергетског менаџмента казниће се за прекршај новчаном казном од 50.000–150.000 динара уколико не донесу програме и/или планове прописане чл. 17–19. овог закона.

Обвезник система енергетског менаџмента – правно лице казниће се за прекршај из става 1. овог члана новчаном казном од 150.000–1.000.000 динара.

Члан 142.

Енергетски менаџер Обвезника система – физичко лице казниће се за прекршај новчаном казном у износу од 5.000–25.000 динара уколико не поступи у складу са чланом 20. став 3. овог закона.

Члан 143.

Велико предузеће – правно лице казниће се за прекршај новчаном казном у износу од 150.000 – 1.000.000 динара уколико не поступи у складу са обавезом из члана 23. став 5. овог закона.

Одговорно лице у правном лицу казниће се за прекршај из става 2. овог члана новчаном казном од 15.000 до 100.000 динара.

Члан 144.

Правно лице или предузетник казниће се за прекршај новчаном казном у износу од 50.000 до 500.000 динара, уколико не изради извештај или га не достави надлежном органу у складу са прописаном обавезом из члана 23. став 8. овог закона.

Одговорно лице у правном лицу казниће се за прекршај из става 1. овог члана новчаном казном од 5.000 до 100.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се за прекршај предузетник новчаном казном у износу од 10.000 до 150.000 динара.

Члан 145.

Енергетски саветник – физичко лице одговараће за прекршај новчаном казном у износу од 50.000–150.000 динара због повреде одредбе из члана 25. став 1. овог закона.

Члан 146.

Инвеститор – правно лице казниће се за прекршај новчаном казном од 150.000 до 800.000 динара уколико не поступи у складу са обавезом прописаном чланом 37. став 1. овог закона.

Члан 147.

Власник, односно корисник система за грејање зграде – правно лице казниће се за прекршај новчаном казном у распону од 50.000 до 300.000 динара уколико не обезбеди редовну контролу у складу са чланом 39. став 1. и чланом 40. став 1. овог закона.

Власник, односно корисник система за грејање зграде – физичко лице казниће се за прекршај из става 1. овог члана новчаном казном у распону од 5.000 до 50.000 динара.

Члан 148.

Снабдевач топлотном енергијом – правно лице казниће се новчаном казном у износу од 50.000 до 250.000 динара уколико не поступи са обавезом из члана 52. став 1. овог закона.

Члан 149.

Правна лица из члана 53. ст. 1–4. овог закона казниће се за прекршај новчаном казном у износу од 50.000 до 150.000 динара уколико не поступе у складу са чланом 53. овог закона.

Предузетници из члана 53. ст. 1–4. овог закона казниће се за прекршај новчаном казном у износу од 10.000 до 30.000 динара за прекршај из става 1. овог члана.

Члан 150.

Правно лице из члана 59. став 1. овог закона казниће се за прекршај новчаном казном у износу од 50.000 до 150.000 динара уколико не поступе у складу са чланом 60. став 1. овог закона.

Одговорно лице у Обвезнику система казниће се за прекршај новчаном казном од 5.000 до 15.000 динара, уколико не поступи у складу са чланом 60. став 1. овог закона.

Члан 151.

Испоручилац производа, и продавац из члана 63. став 2. и члана 65. став 2. овог закона казниће се за прекршај новчаном казном у висини од 50.000–150.000 динара уколико стави на тржиште производе који утичу на потрошњу енергије који немају енергетску ознаку, или не испуњавају друге прописане захтеве у погледу енергетског означавања (члана 63. став 1. и члан 65. став 1. овог закона).

Произвођач, његов заступник, односно увозник из члана 66. став 2. овог закона казниће се за прекршај новчаном казном у висини од 50.000–150.000

динара, уколико стави на тржиште производе који утичу на потрошњу енергије који не испуњавају захтеве еко-дизајна прописане за ту врсту производа (члан 66. став 1. овог закона).

Одговорно лице у правном лицу казниће се за прекршај из ст. 1. и 2. овог члана новчаном казном од 5.000 до 15.000 динара.

XVII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 152.

Поступци који су започети до дана ступања на снагу овог закона наставиће се по прописима по којима су започети.

Члан 153.

Статус привремено повлашћеног произвођача и повлашћеног произвођача електричне енергије из високоефикасне комбиноване производње електричне и топлотне енергије, који је стечен пре ступања на снагу овог закона наставља да важи у складу са прописима који су важили у време када је тај статус стечен.

Министарство квартално, средином месеца за текући месец и за наредна два месеца, одређује и објављује на својој интернет страници коефицијент корекције промене цене гаса G, који представља јединичну цену гаса за потрошаче на резервном снабдевању и изражава се у еврима по хиљаду метара кубних (EUR/1000 m³), рачунато по средњем курсу Народне банке Србије који важи за 15. дан у текућем месецу или за први следећи радни дан, ако је 15. дан у текућем месецу нерадни дан, за уговоре о откупу електричне енергије закључене до дана ступања на снагу овог закона.

Члан 154.

Привремено повлашћени произвођачи електричне енергије из високоефикасне комбиноване производње електричне и топлотне енергије који су стекли тај статус на основу захтева поднетог пре ступања на снагу овог закона, стичу статус повлашћеног произвођача у складу са Законом о енергетици („Службени гласник РС”, бр. 145/14 и 95/18 – и др. закон) и прописима донетим на основу њега.

Привремено повлашћени произвођачи електричне енергије из става 1. овог члана који стекну статус повлашћеног произвођача електричне енергије остварују право на подстицајне мере закључењем уговора о откупу електричне енергије у складу са Уредбом о уговору о откупу електричне енергије („Службени гласник РС”, бр. 56/16, 61/17 и 106/20).

Члан 155.

Привремено повлашћени произвођачи електричне енергије из високоефикасне комбиноване производње електричне и топлотне енергије који су стекли тај статус на основу захтева поднетог пре ступања на снагу овог закона имају права на подстицајне мере које су важиле на дан подношења захтева за стицање статуса привременог повлашћеног произвођача електричне енергије.

Привремено повлашћени произвођачи, односно повлашћени произвођачи електричне енергије из високоефикасне комбиноване производње

електричне и топлотне енергије, који су стекли тај статус на основу захтева поднетог после 31. децембра 2019. године, а пре ступања на снагу овог закона, имају право на следеће подстицајне мере:

1) подстицајни период који траје 12 година, почевши од дана првог очитавања електричне енергије у електрани, односно делу електране, после дана стицања статуса повлашћеног произвођача електричне енергије, осим ако је трајање подстицајног периода другачије одређено уговором о откупу електричне енергије;

2) подстицајна откупна цена по којој повлашћени и привремени повлашћени произвођачи продају гарантованом снабдевачу одговарајући износ произведене електричне енергије током или пре подстицајног периода;

3) преузимање балансне одговорности за места примопредаје електричне енергије повлашћеног произвођача електричне енергије током подстицајног периода, а од стране гарантованог снабдевача;

4) преузимање трошкова балансирања повлашћеног произвођача електричне енергије током подстицајног периода од стране гарантованог снабдевача;

5) бесплатан приступ преносном, односно дистрибутивном систему електричне енергије.

Подстицајна откупна цена из става 2. тачка 2) овог члана одређује се на следећи начин:

$$C3 = C2 * 0,33 + C0 * 0.67 *G / 312,58$$

где је:

C3 – коригована подстицајна откупна цена за електране са високоефикасном комбинованом производњом електричне и топлотне енергије, изражена у евроцентима по киловат сату (c€/kWh),

C2 – коригована подстицајна откупна цена због инфлације у евро зони коју је гарантовани снабдевач објавио на својој интернет страници и која се примењује од 1. марта 2020. године, коригује се годишње у складу са уредбом из члана 154. став 2. овог закона и изражава се у евроцентима по киловат сату (c€/kWh),

C0 – подстицајна откупна цена, изражена у евроцентима по киловат сату (c€/kWh), која се одређује према инсталисаној снази (P) на следећи начин:

– За инсталисану снагу мању од 0,5 MW, износи 8,20

– За инсталисану снагу од 0,5 – 2 MW, износи 8,447-0,493*P и

– За инсталисану снагу већу од 2 MW, а мању од 10 MW, износи 7,46

G – коефицијент корекције промене цене гаса, који се одређује у складу са чланом 153. став 2. овог закона.

Привремено повлашћени произвођачи, односно повлашћени произвођачи електричне енергије из високоефикасне комбиноване производње електричне и топлотне енергије из става 2. овог члана закључују уговор о откупу електричне енергије у складу са уредбом из члана 154. став 2. овог

закона. Статус привременог повлашћеног произвођача електричне енергије из високоефикасне комбиноване производње електричне и топлотне енергије који је стечен на основу захтева поднетог пре ступања на снагу овог закона наставља да важи и продужава се у складу са прописима по којима је тај статус стечен.

Статус привременог повлашћеног произвођача из става 4. овог члана, може се продужити највише до три године на основу овог закона у случају:

1) спречености привременог повлашћеног произвођача због пандемије болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 да у року стекне статус повлашћеног произвођача или

2) увођења нове енергетски ефикасније технологије производње електричне енергије у односу на технолошко решење у грађевинској дозволи на основу које је стекао статус привременог повлашћеног произвођача.

У случају из става 5. овог члана, захтев за продужење статуса привременог повлашћеног произвођача подноси се најкасније 30 дана пре његовог истека.

У случају да се статус привременог повлашћеног произвођача продужи на основу овог закона у складу са ставом 5. овог члана, подстицајни период траје осам година.

Члан 156.

Подзаконски акти и технички прописи донети на основу Закона о ефикасном коришћењу енергије („Службени гласник РС”, број 25/13), примењиваће се и након ступања на снагу овог закона ако нису у супротности са одредбама овог закона.

Прописи за спровођење овог закона из чл. 7–9, чл. 15–16, члана 21, чл. 23–24, чл. 26–27, члана 30, члана 36, чл. 37–40, члана 47, члана 51, чл. 54–55, члана 57, члана 60, чл. 62–63, чл. 65–67, члана 74, члана 81, члана 84, члана 91, чл. 94–95, чл. 97–99, члана 101. и чл. 108–110. овог закона биће донети у року од 18 месеци од дана ступања на снагу овог закона, изузев подзаконских аката из става 1. овог члана.

Технички прописи из члана 63. и чл. 65–66. овог закона биће донети у року од 24 месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Пропис за спровођење овог закона из члана 75. став 5. овог закона, биће донет у року од шест месеци од дана почетка рада Управе.

Члан 157.

Градске општине ће донети програме енергетске ефикасности у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 158.

Од дана ступања на снагу овог закона сматра се да лица која су стекла лиценцу енергетског менаџера за област општинске енергетике имају лиценцу за област енергетике јавног сектора.

Члан 159.

Повлашћени произвођачи који су стекли тај статус на основу захтева поднетог пре ступања на снагу овог закона, дужни су да испуњавају обавезе утврђене Законом о енергетици, прописима донетим на основу њега, као и следеће обавезе утврђене овим законом:

1) да електрана у току рада не прелази вредност одобрене снаге коју је утврдио надлежни оператор система;

2) користи реактивну енергију у складу са законом којим се уређује област енергетике, правилима о раду преносног, дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система;

3) поштује све прописе у области животне средине.

Члан 160.

Агенција доноси Методологију из члана 91. став 1. овог закона у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Агенција ће донети Методологију из члана 98. став 2. овог закона у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Министарство објављује на свом сајту максималну висину тржишне премије, односно максималне фид-ин тарифе за најкасније месец дана од дана доношења Методологије из члана 91. став 1. и члана 98. став 2. овог закона.

Члан 161.

Привредна комора Србије ће на својој интернет страници израдити и објавити електронску платформу за вођење Јавне евиденције и акта из члана 44. овог закона у року од девет месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 162.

Члан 9. став 4, члан 14. став 2. и члан 53. став 7. овог закона примењиваће се након протека од шест месеци од дана ступања на снагу подзаконског акта из члана 14. став 6. овог закона.

Члан 35. став 1. овог закона примењиваће се почев од 1. јануара 2025. године.

Члан 38. овог закона примењиваће се почев од 1. јануара 2025. године.

Обавеза уградње мерних уређаја за прикључке крајњих купаца на електроенергетску мрежу напона до 1kV и за прикључке крајњих купаца на мрежу природног гаса максималног капацитета 10 m^3/h и мањег, из члана 49. став 1. овог закона, примењиваће се од 1. јануара 2023. године.

Члан 51. став 5. овог закона примењиваће се од 1. јануара 2027. године.

Члан 61. овог закона примењиваће се након протека од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 163.

Анализа потенцијала из члана 117. овог закона биће израђена најкасније у року од 24 месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 164.

Управа ће почети са радом у року од 12 месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Активности Министарства на реализацији уговора финансираних средствима Буџетског фонда, преузима Управа даном оснивања.

Члан 165.

Одредбе које у себи садрже појам „тржиште Републике Србије”, након приступања Републике Србије Европској унији, тумачиће се као да садрже појам „тржиште Европске уније”.

Члан 166.

Одредбе из чл. 118–125. овог закона примењиваће се од дана израде софтверског решења који подржава овај систем.

Члан 167.

Даном ступања на снагу престаје да важи Закон о ефикасном коришћењу енергије („Службени гласник РС”, број 25/13), осим:

1) одредаба чл. 7–9. које се односе на Акциони план за енергетску ефикасност Републике Србије, које важе до 31. децембра 2021. године;

2) одредаба чл. 59–62. које се односе на Буџетски фонд за унапређење енергетске ефикасности, које важе до почетка рада Управе.

Члан 168.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.